

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

DEN UNGE ESSAYIST, som här tecknat profilen af en af vår moderna diktningens sjäfullaste och noblaste författarepersonligheter, har tillföre gjort sig känd för vår läsekrets genom flere välskrifna

“Marionetternas“ diktare.

artiklar i litterära ämnen. I det borgerliga lifvet bekläder han postjämsmannens kall, hvilket, som bekant torde vara, äfven är förhållandet med den författare han här gjort till föremål för sin uppsats.

IBO BERGMANS debutarbete, diktsamlingen “Marionetterna“, mötte en varm bröstklang, som genast öfvertygade, att man hade att göra med en diktare, som talade ur sitt innersta. Hans stämma var mera spröd än stark, och han rörde sig på en tämligen liten fläck, men hans styrka låg däri, att han så fullkomligt kände sin stämmas omfång och visste, hvar gränslinjerna för hans område föllo. I boken fanns nämligen inte ett ord, som ljöd för starkt, inte en hård och förflugen ton, som störde den härskande adagiotämningen: hans röst blef aldrig orolig, svällde aldrig ut i breda patos, oaktadt man kunde märka, huru bakom allt det behärskade skälde ett bröst, som också haft sin råga af smärta och harm. Här fanns med andra ord sagdt sällsynt mycket af själfkritik, och man förstod, att den personlighet, som stod bakom dessa dikter, måste ha mognat under år af inåtvänt tankelif och allvarlig själffostran.

Men i lika mån som det märkliga att hos en debutant träffa en så avslutad personlighet frapperade äfven den säkra och själfständiga formen. Ingenting af eftersägande och ingenting af efterklang, och detta var ju ägnadt att inge respekt, då eljes de uppdykande skalderna, jämte den egna knappast hörbara strängen på lyran, hade de öfriga strängarna lånade från någon af de poetiska uttryckens förnyare och mästare: Fröding, Heidenstam och Levertin. Skulle man dock göra jämförelser, ville jag säga, att han närmade sig en redan gånge epok. Han hade samma klara form och blick som de empiriska lyriker, hvilka tillhörde tjusarkungens vittra hof. Han var en mejslare af gallisk skolning, men af den tvungenhet, som kan vidlåda och taga friskheten från vers, som ej blifvit till under ögonblickets yra eller smärtsamma inspiration, märktes ingenting, och till gengäld för hvad som brast i fantasistyrka och tonprakt fanns ett säreget fall på rösten, någonting jag vet ej hvad, som på ett

FÖRFATTAREN BO BERGMAN I SITT ARBETS-
RUM.
FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

förunderligt sätt lät rytmerna dröja och vagga i örat långt efter sedan man lagt ifrån sig dikthäftet.

Jag antydde, att åtskilligt i “Marionetterna“ förde tanken tillbaka till 1700-talets diktning, och gör man en jämförelse med de blomster ur romantikens drifbänkar dagens unga skaldekonst eljes bringar, blir intrycket starkare och Bo Bergman blir i viss mån en anomal. Jag kan tänka på Gyllenborg och Kellgren, ja, på Atis och Camillas skald, när jag bläddrar i “Marionetterna“. Han är den intelligente betraktaren, som med ett skeptiskt, men

i alla fall intresserad löje följer lifvets gång, och när hans tanke söker sig bort från nuet, blir ofta den överkliga idyllen den mest älskade och mest hugsvalande stämningen. Han blir på en gång både satiriker och herdediktare. I Arkadien finner ofta hans sångmö den ro, som ej står att få i det hetsande nutidslifvet. Kanske detta äfven står i samband med hans egenkap af storstadsbarn, ty hvar ha Daphnis och Chloë och den nejd, där deras kärlek slog ut och blommade, funnit mera hän-gifna sångare än bland dem, som under barndomen mellan skymmande husmurar gingo och drömde om lifvet utanför tullarna såsom om någonting ständigt soligt och paradisiskt. Hans dikter med idylliska motiv äro ej många, men väga tungt i hans produktion och höra till det bästa, som hos oss inom den genren åstadkommit. Man erinre sig t. ex. “Adagio“, denna melodiska och fulländade dikt om hvilken Oscar Levertin en gång yttrade, att den, bevarad i en antologi, skulle vara tillräcklig att rädda Bo Bergmans namn åt odödligheten, och “Nymferna“ med sitt förtjusande perspektiv in mot en elyseisk ängd från någon eklog af Virgilius och Theocritus...

Jag sade, att Bo Bergman är skeptiker, men jag pointerar det, att hans skepticism ej är af det frostiga — och i grund och botten stupida — slaget, som med en axelryckning af-färdar de lifsvärden, hvilka gifva tillvaron innehåll för den “opoetiska“ och mindre begäfvade delen af mänskligheten. Han är försynt i sitt tvifvel och har, hvad tviflare i allmänhet inte bruka ha, öfverskott af — hjärta. Han kan håna och förklara, att det bara är ett lyckalande pajazzoflin bakom lyckans förföriska mask, men så kan det komma en strof eller en rad, som bryter igenom likt en snyftning, och man känner, att det bara är inspirerat icke varit lusten att “smäda och dra ner“, utan smärtan öfver lifvets grymma obönhörlighet — medkänsla med alla, hvilka fått sina lyckodrom-

mar fördärfvade under släpet i tillvarons grotte-
kvarn. Jag vill erinra om en sådan dikt som
"Slutet på visan", där skalden tänker sig vid
den älskades dödsbädd. Åren ha strött snö i
deras hår: han är en "stapplande kavaljer"
och hon ligger och plockar med vissna händer
på täcket. Hon håller på att dö och allt i rum-
met tiger inför döden, men utanför faller vår-
skymningen med lukt af jäsande jord och med
glada unga människoröster. Inom den knap-
paste ram rymmes här en hel värld af mot-
satsar: ungdom och ålderdom, lif och död —
och öfver står skaldens sorgsna fråga: Hvar-
för skall lifvet bära hand på allt, ungdom,
skönhet, kärlek — hvarför blir ingenting som
man tänkt? I en annan dikt klagar samma
smärta, men mynnar ut i stilla resignation.
Han sitter med den älskade vid fönstret, och
nere på gatan kommer en flock konfirmander
från kyrkan. Och solen lyser öfver dem, och
deras kinder bära ännu spår efter tårar, men
deras ögon skåda mot världen, femtonårsdröm-
marnas trolska och lockande värld. Men de
båda vid fönstret ha nyss förut hos hvarandra
uppsäckt de första ålderdomstecknen och ru,
när de se allt detta förhoppningsfulla, måste
de tänka på sina söndertrasade illusioner, och
deras hjärtan skälfa af sorg. Och han kysser
henne och söker trösta henne och han säger
något om, att man måste vara stilla och lugna
sina sinnen, ty lifvet är nu en gång sådant:
det håller aldrig hvad det lofvat. Med sin
skymningssvala stämning af fatalism och resig-
nation är denna dikt synnerligen karaktäristisk
för författarens lifssyn. Han hör ej till de re-
belliska, som knyta händerna mot ödet, han
är fin och klok, och hans reflexion löser all-
tid till slut konflikten, när känsla och förnuft
ej dra jämnt. Och så förkunnar han resig-
nationen såsom den bästa lösningen: Hvad vårt
blod ropat efter i starka och heta stunder, det
skönaste, det största, hur står inte allt för
oss en dag som chimärer, men låtom oss lugna
oss inför det, som ändå inte kan ändras, och
rädda åt oss en spillra att lefva på, en fristad,
där våra sinnen och våra tankar kunna få ro
efter stormårens irrfärder och förvilleelser. Han
begär icke mycket af lifvet och lyckan, men
den längtan, som fyller hans bröst, är en läng-
tan till ro bort ifrån sorlet. Jag citerar några
rader ur en hittills endast tillfälligt publicerad
dikt:

Lyckan för en man som jag
är ej larm och lusteldslågor,
icke färd på vårens vågor,
det är tålmod och lugn,
lite lugn åt tankevärmen
och en smekning vid en ugn — —

I Bo Bergmans noveller finner man samma
fin slipade måttfullhet, men eljes är han som
berättare mera den iakttagande resonören än
"lefnadsskildraren", som med en rask gest rycker
undan förlåten framför lifvets brokiga skåde-
plats. Och liksom i hans lyrik är det äfven
här adagiot, som härskar, den kloka eftertan-
ken, resignationen. Hans människor äro trötta
och desillusionerade, och som ersättning för den
lycka, som ej i verkligheten gifves dem, finna
de i ljusskygg dröm och lidelsefri reflexion
det surrogat de behöfva för att kunna lefva
till slut ett lif, som mist allt värde för
dem.)

"Drömmen", den första novellen i berättelse-
samlingen med samma namn, är typisk nog.
Fabian Levis är en medelålders kontorist med
kufvad vilja och ringa sol öfver sitt enformiga
lif. Hans väg löper mellan kontorspulpeten
och de båda rummen i en hyreskasern, som
äro hans hem, men en dag tar han ett steg

åt sidan, och detta blir den stora händelsen i
hans lif. Han har en tid burit på en dröm:
att få se världsstaden — och hvar sparad slant
gömmes för ändamålet. Och han kommer till
Paris, men inte såsom han tänkt det. Om-
ständigheter komma i vägen, som förstöra allt
för honom, och när han vänder hem, är han
bara några illusioner fattigare. Och berättel-
sen slutar med ett perspektiv ut mot ödslig
förfrusenhet. "Fabeln" är icke mycket in-
vecklade, men det är framför allt stämningen,
hufvudstadsskildringen med dess skälfvande
klärobskyr, som bär upp novellen — acces-
soarerna betyda hos Bo Bergman lika mycket
som handlingen — och det är en lyrisk under-
ton, strömmande genom det hela, som förlänar
poesi och gör fängslande detta eljes rätt all-
dagliga lifsöde. Och så är det i Bo Bergmans
flest noveller: han behandlar inga stora äm-
nen, han talar mest bara om människor, som
just inte göra mycket annat än gå i skuggan
och tänka tungsinta tankar om lifvet, men hans
röst får den djupa timbre af sympati, som
fyller en, när man talar om människor, som
känna och tänka på samma sätt som en själf,
och till fond målar han enflik af Stockholm,
mälärstaden, som äger hans hjärta och hvars
alla säregenheter han känner så som erdast
den infödde gör det. I "Silfverskrinet", histo-
rien om en ung ämbetsmans kärlekslycka, som
tändes en vårväll, när luften är full af oro
och eggande mystik, lefver en kort sommar
och slocknar mot hösten, är ramen — staden
i vår och höst — gifven i så lefvande färger,
att novellen säkert hör till de bästa skildringar
af hufvudstaden vi äga, och i "Den blinde"
lefva scenerierna kring den olycklige med gatans
egget lif, fångade med en de knappa och skarpa
linjernas konst, som riktar tanken på Stein-
len. I "Arrendatorn" rör sig författaren på
annan mark — asfalten är utbytt mot ett
stycke skärgårdsnatur, och det är en stock-
holmsdiktarens upplevelser under en sejour af
nervlugnande afskildhet han berättar. Och på
ett förträffligt sätt väfves här ett tragiskt lifs-
öde och höstlig natur samman till ett gripande
helt — en roman in nuce...

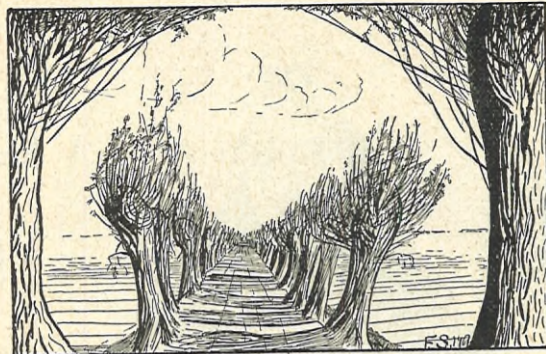
När detta skrives, består Bo Bergmans hela
produktion af summa summarum — två böcker.
Men när han ändock med så föga skrymmande
bagage kunnat göra sig hörd, bevisar ju detta
eklatant nog, att det vägt tungt på den väg,
där de litterära företeelsernas rätt att vara af-
göres. Hans diktning har ingenting bestickande
och inbillningskraftigt, och den författartyp han
representerar hör ej till det blodfulla slaget,
som hastigt nog genom spännande och digra
volymmer vinner sin breda popularitet. Och det
är väl föga troligt, att han i sin framtida pro-
duktion kommer att utvidga sitt nuvarande om-
råde, men huru som
helst — de som nu äro
vänner till hans förfat-
tarskap skola nog alltid
kunna förbli det, ty den
som från första början
visat så stort mått af
allvar och samvets-
stränghet, skall helt
visst aldrig kunna afvika
från den väg, hvars mål
är allt större konstnärlig
förddjupning och be-
härskning.

GOTTFRIED KALÉN.

Glöm ej

att nu i god tid förnya prenumerationen
för det förestående oktoberkvartalet!

HÖSTVANDRINGAR.

Af ANDERS ÖSTERLING.

I.

JAG ÄLSKAR byarna om hösten, hvita
af sol, som baddar deras längors krita
och skuggar trädgårdsländan vänligt blå,
grant visande, hvar deras astrar stå,
och gör att ällingarnas skutt på magen
i vägens pussar bringa guld i dagen
och spelar in i ljumma stugors lugn,
där Georg spetsar Draken på en ugn,
och låter stacken blicka ned förmögen
på pilvedstapeln och på gödselhögen
och sluter äppelträdens kronor till
om hvarje hemman som ett rött sigill
och bjuder den, som ser sin bygd från vägen,
af bara fröjd att bocka sig förlägen.

II.

Rår jag väl för, att jag så ömt mig gläder
åt gårdens bakugn, som med kalkad buk
slår bukt på längan, och som, än i bruk,
ger bröd åt folket som åt folkets fäder,
och att jag röres af de rökar blå,
som ur dess rökfång svinga sig och yfvas
af alla kubbar, som på härden klyfvas?
Ty i min hela hembygd ser jag då
den ugn, det altare, som återbördar
allt godt jag offerar på dess breda håll,
och där jag sonligt mången arbetskväll
vill lägga mina sammansparda skördar
af ax, som mejats under lust och nöd,
att värmas där till lifvets dyra bröd.

III.

Låt mig en soldag upp i luften fara,
tills mina tårförtjusta ögon hissna
och skönja dungarna som guldskrin bara,
där somrarnas relikier ligga vissna!
Oktoberlandskap, himlarnas och jordens,
jag prisar edra rosenbruna lekar
med rösten som ett kopparhorn, där ordens
berusning bullersam och stormig ekar.
Med silfverflygnät spindlarna förljufva
sällskapligt fromt min färd i tysta skyar,
och rundt omkring mig ser jag storkar skrufva
spiraler, stigande från hvita byar.
Men högre upp jag skådar som en örn
i ostörd ro provinsens alla hörn.

"Damernas
Favorit"

tilltalar den reflekterande Dampubliken som söker elegans och hållbarhet till moderata priser.

VICTORIA-SKODON
försäljes i finare skoaffärer
öfverallt och till mode-
rata priser.

ETT KAPITEL FRÅN "SILJAN".

PÅ C. E. FRITZES k. hofbokhandels förlag utkommer nu om ett par veckor Johan Nordlings bebildade nya roman: »Siljan. En bok om Sveriges hjärta». Det profstycke, Idun i dag är i tillfälle meddela, utgör ett kapitel ur andra delen. Här endast ett par antydningar till lättare förståelse af den lösryckta episoden: Karl-Olof Borgman och Sten Stålfelt, en ung skald och en dito målare, ha slagit sig ned i Leksand och med brinnande ifver ägnat sina krafter åt folkbildningssaken. De äro en januarisöndag på väg till systrarna Bure i grannsocknen Siljansnäs, af hvilka den äldre, Agneta, också är konstnärinna och ledare af en knyttelskola för traktens kvinnliga ungdom. Den yngre, Märtha, är hemligen trolofvad med Karl-Olof. Och därmed ge vi författaren ordet.

MAN BEHÖFVER icke vara en ung diktare på några och tjugu vingar, som med sjungande pulsar och ett enda stort längtansskri i sitt hjärta ilar sin älskade till mötes, för att finna behag i en skidfärd öfver Siljan en dag lik den, då Karl-Olof och Sten vid niotiden på morgonen mellan Barkdalens vildromantiska furubranter som genom en stapelrännan löpa ut bland Östervikens snövägar. De smidiga finnskidorna under ens fötter bli till Hermes gyllene vingskor, den kristallklara luften lyfter en som vattnet simmaren, och likt en hjälmbuske vajar andedrättens rökpilm öfver ens hufvud. Man behöfver icke ha en målares skönhetsförstånd och tränade blick för att hänföras af den isiga strålbranden bakom de vinterpälade skogshöjderna, af skuggors och dagrars färgklingande spel — i rosa och violett, i varmaste gult och kallaste blått — efter strandramens bukningar, öfver det milsvida snöfältets veckiga duk. Men äger man en sådan hjärtats högstämde resonans, en sådan ögats ljussamlade linskraft, då lyftes för visso en sådan dag hvarje jordisk sekund till den sjunde himmelsdigniteten.

Denna matematiska hyperbol födes på Karl-Olofs tunga af en solblink och ett rusande djupt andedrag och kvitteras af Sten med ett gäckande skratt, just som han i ett dristigt språng sätter öfver den första råken.

«Efter du så föga tycks uppskatta de himmelska digniteterna,» återtar Karl-Olof, då han ryckt upp till hans sida, «kanske du har mera sinne för de maritima. Kom då ihåg, att man måste se sig noga för, när man passerar en råk som denna, ty utom att man riskerar ett lifsfarligt kallbad, kan man också ränna rakt i gapet på Siljans näck, som i skepnad af en väldig flodhäst med hvirflande hafstångsman säges simma omkring i de öppna råkarna och frusta vattnet högt i sky.»

Men Sten, den begabbaren, svarar endast med ett nytt löje.

I långa jämna glid snedda de nu fram öfver viken, taga Siljansnäslandet strax bortom Fornby och stega upp för strandvallen. Som flickorna Bure helt visst efter vanan ännu äro i högmässan, ha de god tid att följa skogsvägen norrut till Hjulbäck — den är ju som en silversaga, skogen, i sin ciselerade rimfrostprakt! — och vända därpå åter längs Björkbergets fot öfver Mon och Hallen till dagsmålet.

När de stiga in i Pellasgårdens förstuga, höra de genast af de lifliga rösterna inifrån, att stället värdinnor måste vara hemkomna; äfven kyrkoherdens kraftiga bas och ytterligare en manlig stämma blandas in sorlet. Ögonblicket därefter är Märtha hos dem, blommande varm och med droppar af smält snö i de rödbruna hårslingorna. Själfva te de sig som ett par veritabla saltstoder, Stens helskägg är ett enda konglomerat af istappar och ullbrämet kring Karl-Olofs färskinns päls knastrar styft af snöbarken. Som den lilla förstugan är för trång

till alla ytterplaggen, för Märtha dem in i gässbustugan, där det är god plats på den långa raden af klädhängare innanför dörren. Sten, den hedersknyffeln, kommer plötsligt ihåg, att de glömt att resa skidorna ute i portgången, och dyker genast ut igen, och så få de kvarlåtna sig ett härligt påtumanhand, tre fyra dyrbara minuter, som de skynda att plocka med giriga händer.

«Hvad din kind är rosig och varm, min älskade,» säger Karl-Olof, «men du borde inte få komma mig när, för jag har hela Östervikens vinterkyla i min pälsragg.»

Och så trycker han henne ännu längre och fastare in till sitt bröst.

«Hvad dina läppar är friska — nu, just nu vill jag kyssa dem,» hviskar Märtha till svar. Och han griper hennes hufvud med bägge sina händer och håller det inför sig likt ett strålände smycke, medan en våg af ljusa blickar bryter fram mellan deras ögon som gnistbågen mellan tvänne elektroder.

Strax därefter gör hon sig dock lös ur hans famn, hennes armar glida från hans hals och falla tungt efter sidorna, hufvudet sänkes i eftersinnande begrundan. Stens steg bullra åter mot förstubron.

Då lutar hon sig blixtnabbt in till hans öra och hviskar jäktadt:

«Du måste lofva mig en sak, Karl-Olof; om Agneta säger dig något i dag, något om mitt bröst eller så, så tro henne inte! Det är bara inbillningar. Hör du, tro henne inte!»

Det snör med ens till om Karl-Olofs strupe; han vill svara, fråga, men får icke genast luft. Sten står i dörren. Märtha skakar leende på hufvudet och springer honom till mötes.

Inne i matsalen inspekterar Agneta middagsbordet, rättar på kuverten, de bronsgröna tallkvistarna i Kählerkrukan under taklampan, de röda äpplena i kristallskålen på skänken. Hon välkomnar dem, hurtigt och hjärtligt som alltid, men Karl-Olof får för sig, att det ligger nyansen af en skuggning öfver de annars så frimodigt ljusa dragen.

I «lilla blå kammaren» bli de föreställda för provinsialläkaren, en undersättsig femtioårsman med kal hjässa, trubbiga drag, ett par spelande ögon bakom brillorna och en nedkammad rödblond mustasch öfver det kraftiga mun- och käkpartiet.

«Förtjust att göra herrarnas bekantskap,» säger doktorn, «min vän kyrkoherden här har talat så varmt om föredragsaftnarna och allt arbetet i öfrigt för den sociala uppyrckningen — jaja, vi följer nog med litet i Mora också, och «Viljan» har jag läst med stort intresse allt ifrån första numret.»

Sten Stålfelt svarar med några artiga ord om doktor Sjöströms egen verksamhet, som är känd och skattad långt utom hans distrikt, och huru de skulle vara lyckliga, om deras sträfvanden i någon mån kunde sammanfalla och inbördes stödja hvarandra.

KÖP Svart Siden.

Begär profver franko af våra garanteradt solida sidentyger från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Specialité: Sista nyheter af brud-, sällskaps- och promenadoiletter, äfven i kulört och hvitt.

Sändes tull- och portofritt direkt till privata.

Schweizer & Co, Luzern S 6, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

«Ack ja, mina herrar, det är bara så litet man hinner uträtta af allt man skulle önska och som ropar efter en, hvar man vänder sig. Mitt yrke har nu närmast riktat mig in på omsorgen för vårt folks fysiska hälsa, och det är inte det minst viktiga, för *mens sana in corpore sano* — eller hur? Men hur mycket förmår man emot all inrotad slentrian, fördomar, sjukdom och elände! Hade man sådana hjälpare som vår kyrkoherde här på litet flere ställen, då ginge det väl an; och kunde man få ungdomen med sig, få opp ögonen på en generation, som ännu inte hunnit bli stenblind af ålderdomsstarr, kunde det kanske ljusna. Det är därför sådana friska tag som edra nu här i Leksand gläder en gammal bråkmakare som jag, som snart slitit sig trött och oduglig.»

Man har nu slagit sig ner, och den liflige doktorn för med få och korta afbrott ordet.

«Ett stöd och det ett riktigt första klassens ändå har jag ju i artisen Vrede — Leonard Vrede, som herrarna naturligtvis känner, och som redt sig ett äkta morkarlshem däroppe i sin gamla födelseby. Ty han är ju född af bondsläkt, som hela världen vet — Brits Leonard minns många gamlingar än, hur han följde mor sin i vall bort till fäbodarna; och gubben Sutter se'n, skolmästarn, som lever den dag i dag, han kan berätta hur han kludda ner griffeltaflan med hästar och ryttare med granna uniformer och sporrar i stället för räknetalet, som han skulle addera! Men hvar var jag nu? — jo, Vrede, han ger mig ett karlatag ibland, som rycker lasset flere alnar uppför backen. Som här om dagen när han hade hört, hur angelägen jag är att få ihop en sjukstuga för mina tuberkulösa, så kommer han och sticker åt mig hela fyra tusenlängschalar. Det är till sjukstugan din, säger han, bara ett litet porträtt jag svängde ihop på några timmar här om sistens åt en amerikansk fläskprinsessa! Ja, sådan är han! Men, kära vänner — en internationell ryktbarhet, i dag i Mora, i morgon i Stockholm, nästa vecka i Paris eller Newyork!»

«Nog känner man Vrede,» passar Sten emellan; «han är minsann inte att ta på samma kvist, där man har släppt honom!»

«Nej, inte sant,» fortsätter doktorn; «nu har han i alla fall hållit sig vackert hemma allt sen i julas, men om onsdag sticker han i väg igen till kontinenten. Emellertid har han blifvit så itänd af redogörelserna i Viljan från er föreläsningsförening, att han visst funderar på nånting liknande uppe i Mora också — om inte förr så till hösten. Jag måste ha tag i Stålfelt, när jag kommer hem igen, sade han sist vi råkades; vi måste hålla ihop alle man hela Siljan rundt, så får vi bättre takt i dansen.»

«Nej, sade han verkligen det,» utbrister Sten ifrigt, «då har våra tankar mötts på halfva vägen. Vi önskar ingenting hellre än att få Moravännerna med oss också, och till sommaren kommer vi säkert dit upp för att lägga råd och smida nya vapen.»

PAPPERSMÖNSTER

fullt tillförlitliga, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmonster utan släp 50 öre, Prinsessklänning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmonster 50 öre, Kappmonster 60 öre. Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarne,) midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster. Expedieras portofritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken el. postanvisning insändes till Iduns Mönsterafdelning, Drottninggat. 51, Sthlm.

“Välkomna, välkomna,” svarar doktorn hjärtligt; “det tar jag fasta på, och det skall glädja Vrede att få höra.”

I detsamma uppenbarar sig Agneta i salsdörren och inbjuder sina gäster till middagsbordet, som nu strålar i skenet från den tända taklampan och tvänne öfverblifna grenljus från julen. Agneta tar doktorn och kyrkoherden på hvar sin sida; midt emot placeras Märtha med Sten och Karl-Olof.

Den friska matlusten efter förmiddagens friluftslif och predikomödor förmår endast under de allra första minuterna behärska stämningen, och inom kort är konversationen åter i full gång. Doktorn, kyrkoherden, Agneta och Sten ha outtömliga ämnen i besläktade intressen, sträfvanden och förhoppningar, och äfven Märtha tar stundtals liflig del i samtalen. Endast Karl-Olof sitter fåordig och frånvarande midt i den allmänna lifaktigheten.

Han kan icke hjälpa det, han lyckas icke frigöra sig från den känsla af aggande beklämning, som för en stund sedan så plötsligt grep honom vid Märthas hemlighetsfulla antydningar. Hvad var det, hon fruktade, att Agneta skulle förtro honom? Var det något allvarligt på färde med hennes hälsa, något som hon ville dölja och öfverskylla för att icke oroa och uppröra honom?

Visst hade han på senare tiden ett par gånger hört Agneta beklaga sig öfver Märthas ovårdsamhet om sig själf och öfver hennes hosta, som särskildt om nätterna var efterhängsen, men Märtha hade alltid slagit bort det som bagateller eller rena fantasier, fostrade af öfverdrifven systerlig ömhet. Och själf hade han endast allt för gärna trott henne. Det hade kommit en sådan stark och tindrande glans i hennes ögon, en sådan blomfrisk och lifsvarm rodnad öfver hennes kinder, en sådan lefnadsmodets och verksamhetsifverns fläkt öfver hela hennes väsen sedan den strålande septemberdag, då de helt funno hvarandra, att den underliga grundton af vemod, som förut alltid klingat igenom hans känslor för Märtha Bure, nästan fullständigt öfverdöfvats af jubelbruset i hans inre.

Men nu förnimmer han den igen! Som en öm och skälfvande nerv innerst inne, som en obestämd aning om en dunkelt hotande fara. Förstulet iakttar han Agneta, där hon med skenbart odelad uppmärksamhet åhör och besvarar doktor Sjöströms intresserade förfrågningar om knyppelskolan och den nybildade hemslöjdsföreningen. Åh nej, han misstog sig ej: i den hastiga blick, hon då och då låter glida öfver till system, ligger något bekymradt forskande, något af sorgsen oro, som han aldrig förr observerat i hennes ögon. Och när han så själf på nytt ser upp till Märtha, som nyss avslutat en öfverläggning med kyrkoherden om de mått och steg, som nu måste träffas för den stackars Märthans Britas efterlämnade små, så frapperas han af den blekhet, som efterträdt den varma färgen på hennes kinder, den flickaktigt mjuka halsens trötta lutning. Oförmärkt lägger han sin hand på hennes knä, hon vänder sig mot honom, och hennes ansikte tändes på nytt.

“Är du trött?” frågar han sakta. “Jag tycker du ser så blek ut.”

“Jag? Visst inte!” ler hon till svar. “Det är bara skuggan från den gröna lampslöjan.” Och hon klyfver äpplet, som hon just har skalat, och sticker med spetsen af fruktkniven den ena halfvan öfver på hans tallrik.

Kort därefter reser man sig från bordet. Sedan värdinnorna vederbörligen aftackats, styra herrarna sina steg tvärs öfver farstun in i gässbustugan, hvars väggmålningar Sten Stålfelt lofvat förevisa för doktorn. “Och så pas-

sar vi arma nikotinslafvar på och får oss en liten rök därinne på samma gång,” tillägger kyrkoherden, “hvad säger fröken Agneta om det?”

“Jag säger att det passar alldeles utmärkt. Välkomna åter bara om en halftimme, för då serverar jag kaffet i kammaren! Märtha, du är väl snäll och går med och ser till, att det är ordentligt upplyst?”

Karl-Olof griper tillfället i flykten och dröjer efter de andra. För öfrigt var det väl knappast en blott tillfällighet — han läser uppmaningen i Agnetas ögon lika tydligt, som hade hon gifvit den muntlig form.

“Karl-Olof,” säger Agneta brådskande, fattar hans ena hand mellan båggen sina och drar honom ned i den långa björksoffan, “jag måste säga dig ett par ord. Men du får inte låta Märtha ana, att jag nämnt något om saken, åtminstone inte i kväll. Jag har talat med doktor Sjöström om Märthas bröst — ja, du må tro att hon spjånade emot, men jag gaf mig inte och så fick hon underkasta sig en grundlig undersökning.”

Karl Olof sitter andlös, sugande orden från Agnetas läppar. En liten krans af klara svett-pärlor brister fram kring hans panna.

“Nå — och resultatet?” flämtar han.

“Ja, det kunde ju ha varit värre, men inte är det heller så bra. Någon utbildad tuberkulos kunde han, gudskelof, inte konstatera, men hon har farliga dispositioner och måste vara försiktig om sig, förstår du det, Karl-Olof, mycket försiktig! Och hvem skall jag gå till i min ängslan, om inte till dig! Ingen kan påverka henne så som du, och du vill ju hjälpa mig att skydda vårt Märtha-barn för allt ondt, Karl-Olof?”

Rösten springer af för Agneta, den annars alltid så klara och fasta rösten, och hon snyftar häftigt till, där hon sitter med hans hand mellan sina.

Karl-Olof drar djupt efter andan och kastar hufvudet tillbaka. Förunderligt — det var som om en tyngd fallit från hans bröst! Hvilken lättad att skåda den stränga sanningen rätt in i ögonen mot att gnagas af hemlighetshöljda och outhärliga ångestkval! Om han vill hjälpa Agneta att skydda deras Märtha-barn — den kloka, ömma, modiga Agneta — deras kära, ljufva, oförståndiga Märtha-barn! Han kan icke annat: han lyfter båggen hennes händer och trycker dem vördnadsfullt till sina läppar.

“Men har nu doktorn gifvit några förhållningsorder,” frågar han därefter, “hur hon skall skötas och riktigt ordentligt kureras?”

“Inte något särskildt, medicin eller så, endast frisk luft, måttlig motion, kraftig diet — framförallt ingen förkylning eller öfveranstängning! Och så till sommaren vill han, att vi flyttar upp till någon högt belägen och barrskogskyddad fåbodvall. Men nu får du inte dröja här längre, Karl-Olof, utan gå in till de andra, annars drar Märtha bestämdt misstankar. Skicka för resten hit henne, så får jag litet hjälp med kaffebrickan.”

Så dricker man sitt kaffe och språkar ännu en stund, och det lilla rummets kyska och svala lugn tar dem alla in i sin förtroliga och blida stämning. Äfven Karl-Olofs tunga är nu löst ur sitt bann, och när doktorn leder talet på Lars Sonnes hemlifsbilder, som ur sina smala hvita ramar le och blinka från väggens ljusblå grund, börjar han berätta om det kärkomna bref, som de mottagit från Sonnégårdens herre, och om deras planer att till våren gästa honom i det riksbekanta dalahemmet. Märtha blir idel spänning och intresse, och Stens löfte att förära henne den dyrbara autografen sätter henne i flammande förtjusning.

Till sist drar dock kyrkoherden upp sitt ur och säger:

“Tyvärr får vi väl nu ändå snart lof att tänka på refrängen. Men innan dess ger oss nog fröken Märtha en enda liten bit musik — en värdig avslutning på den angenäma dagen?”

“Så gärna,” svarar Märtha, “men hvad skall jag spela?”

“Åh, tag det bästa, det är godt nog; jag har ännu inte glömt er Beethoven i julas.”

“Ja, Beethoven,” instämmer Karl-Olof entusiastiskt, “låt oss få ciss-mollsonaten.”

Och han drar henne ifrigt med sig ut i salen, där hennes gamla taffel nu intar hedersplatsen på den ena långväggen, letar fram den nötta volymen från nothyllan och slår upp den 27:e sonaten. De öfriga bli på sina platser i det inre rummet, men själf väljer han sig en vrå på rottingstolen vid kakelugnen, från hvilken han ser Märthas halfskuggade profil teckna sig i en gyllene kontur mot den bakomstående ljusskärmen och kan följa de hvita händernas gång öfver klaviaturen.

Och så börjar *adagiot* sin böljesång. Som en sakta klagande hviskning vid en dimomslöjad insjöstrand vagga tonerna i beständigt enahanda rytm, vyssjande hjärtat till ro likt en moder det sjuka barnet vid sin barm. De jäktade hjärtslagen stillas och sugas in i den böljande rytmen, bröstet häfves och sänkes i den förbarmande sömnens hägn. Då löser sig och stiger ur det silfverskira skvalpet den enkla och dock så gripande melodien, den underbara drömmen om all jordisk smärtas förtoning i en oändlig harmoni. Anden kastar sina fjättrar, svävar allt högre i den genomskinliga etern, rätt in i himmelen, rakt emot solen. Men det är icke en flammande och förtärande sol, icke en eld, som sveder och förbränner de svaga vingarna; det är en sval källa af vitaste ljus, ett kristallrent sorlande flöde, ur hvilken dufvonnäbben med en enda droppe släcker sin evighetstörst. Ty det är en dröm, alltjämt en dröm. Och silfverskvalpet vaggar, och tonerna vyssa och vyssa hjärtat till ro, sakta suckar dyningen bland dimmorna vid insjöstranden, upp och ned, upp och ned gå rytmerna, allt mera fjärran hviskar böljesången, och hjärtat vaknar frisknadt vid sin moders kyss.

Nu kommer *allegretto* med sin sorglösa lek på den soliga strandvallen, med sina dansstegs yra takt mellan blom och strå, med *trions* lätta ullmoln, som draga öfver och försvinna. Men länge får icke hjärtat dröja i denna idylliska ängd. Lifvet kallar på nytt med sin kamp och sitt omutliga allvar.

Som vid pockande pukors slag rycker *presto* fram i allt häftigare ansatser från basens dunkla djup till skallande diskant. En efter en slita sig tankeörnarna ur stormsuset, breda sina mörka vingar och sammandrabba under gälla skri. Med sina grymma näbbar, med sina klor af stål huggas de om det skälfvande offeret, som sargas och blöder under den fruktansvärda kampen. Ibland synes striden mattas af; en blek solglimt, en stillnad durklang genomtränger de tunga molnen. Men det är blott för en kort minut. Snart dånar det på nytt med förökadt raseri; nya mäktiga ofridsfåglar blanda sig i den blodiga leken. Ren tyckes hjärtat nära att duka under, hopplöst tillspillo-gifvas åt den oemotståndliga öfvermakten — då plötsligt, med en oerhörd anspänning af förtviflans hela kraft, ett sista skyhögt uppfammande af själfhädfelsens heliga eld, personlighetsidéen segrande bryter igenom! Som en elektrisk urladdning, rensande atmosfären, rullar ett jättelikt *arpeggio* uppför hela klaviaturens brant, besvaras af mullrande ekon och dör bort i en darrande, andlös bidande tystnad.

Prenumerera oför-
töfvadt på

BARNGÅRDEROBEN

alla mödrars ovärderliga
skatt och hjälpreda.

Det är den inre själfpröfningens ögonblick, den nödvändiga reaktionen efter det öfvermänniska kraftutbrottet.

Och så den korta epilogen! Intet själfhärfvande segerjubel, intet öfvermodigt glädjelarm. Därtill har striden varit allt för skakande, segern allt för dyrköpt. Men fram genom de manligt behärskade slutstroforna glimmar som en stjärnas sken aningen om den högsta mänskliga lycka: känslan af den egna personligheten och dess makt.

Så stiger för Karl-Olof i denna stund, i den låga salen i den vintertysta gamla dalaby, hela lifsgåtan fram i visionär förklaring, och det är hans älskades svaga händer, som genomströmmas af den väldige afslöjarens starkhets makt och ge gestalt åt uppenbarelsen. Han vill jubla och han vill gråta, men han sänker endast pannan djupt i händerna, och långt sedan de sista fortissimoackorden slungats upp emot himmelen och bristande söndersplittrats, sitter han stum och orörligt lutad kvar på sin plats.

Äfven där inne i "lilla blå kammaren" förblir det till en början andaktstyst, men så bryter med ens bifallet löst; kyrkoherden, doktorn och Sten taga upp en frenetisk applåd, och Märtha reser sig långsamt, liksom med möda vaknande, upp från pianobänken.

Nu är afskedets timme oåterkalleligen slagen; doktorn skall redan tidigt följande morgon, långt före dagningen, anträda återresan till Mora, och Karl-Olof och Sten ha ju en god mils skidfärd genaste vägen öfver Österviken till Leksandsnoret.

"Nästa söndag har du mig här igen — om jag får komma ensam?" hinner Karl-Olof hviska till Märtha, innan de skiljas i gässbustugan.

"Du ensam är mer än allt och alla," svarar Märtha. "Nu blir hela veckan en enda långtand ljuflig lördagskväll."

De fyra herrarna göra sällskap ned till vägskalet vid prästgården, där Sten och Karl-Olof lämna doktorn i kyrkoherdens gästvänliga omvårdnad och fortsätta ut mot de nattliga viderna.

Den friska kylan har ytterligare skärpts mot kvällen, och öfver det snöhöljda landskapet, som glimmar blekt som en jättelik silfverskål inom en brädd af malakit, hvälfver sig stjärnhimmels gränslösa kupa. Ingenstädes strös världarnas guldsädd öfver en sammetsmörkare och mera hemlighetsdjup grund än i Siljans vinternatt; ingenstädes kör Karlavagnen med så gnistrande hjulekrar till Orions möte; ingenstädes flyter Vintergatans drömlod med en underbarare och högre ro.

Tysta färdas de unga männen fram vid hvarandras sida. Inom dem bölja ännu rytmerna af tongigantens mästerverk, bli till ett med sfärernas musik i den klingande stjärnenatten. Bort krymper all jordisk äflan, strid och ve. Glädje och sorg, stort och smått utjämnas och förlikas.

Nu dånar ett köldskott i isen från Hjortnäs strand. Och skidorna glida och glida öfver den sidenfrasande skaren.

JOHAN NORDLING.

Ett förslag att tänka på.

JAG KAN aldrig se den förstfödde i en familj utan att tänka: "Arma experimentalfält, skall du kunna utstå alla de prof, som en älskande okunnig moder kommer att låta dig genomgå eller hör du till de fyrtiosju procent, som äro dömda till undergång". Jag vill därmed visst ej säga, att de fyrtiosju procenten gå under endast på grund af vanvård eller mödrars och sköterskors okunnighet, ty mycket kan ju vara medfödt eller tillstöta, som ej den omsorgsfullaste vård kan afvända från den lille, men säkert är, att mycken hälsa, glädje och trefnad skulle göra sitt intåg i våra barnkammrar, om de unga mödrarna i tid ville och kunde rationellt utbilda sig till sitt dyrbara och ansvarsfulla kall. För att lära sig sköta höns och odla växter går man villigt igenom dyrbara och långa kurser, men vårda barn anser sig hvar och en kompetent till utan vidare.

I bästa fall har den unga modern en mors eller farmors eller god väns råd att tillgå eller litteraturen om barnavård, och det är ju aktningsvärdt, om hon på det sättet försöker bereda sig till sin stora uppgift. Men det hjälper inte att bara läsa i böcker. Det blir precis som när en person, som ämnar resa utomlands, lär sig frågor och svar i en parlör. Det är inte säkert att de komma att passa in på förhållandena, och i alla händelser kunna komplikationer tillstöta, som göra, att han står där som ett frågetecken. Och hvad våra kära mor- och farmödrar beträffar, så ha de ju alltid erfarenheten bakom sig, men vilja sällan böja sig för de nya sunda och hygieniska principer, som så småningom gjort sitt intåg i barnavården, och så blir det lätt slitningar och missstämning mellan dem, som stå hvarandra närmast.

Så finns det något som heter "att taga en fröken från Barnavård". Ja, det är naturligtvis aldeles utmärkt för den som har råd därtill, ty dyrbart är det. Jag har aldrig kunnat förstå hvarför en flicka, endast därför att hon genomgått en tre månaders kurs i barnavård, skall betalas med 30 kronor i månaden eller på kortare tid 2 kronor om dagen, och då tvättar hon inte ens åt den lille. Om det är ett sjukt barn, kan det så vara, men i normala fall är det förvånande att de kunna pretendera så hög lön för ett relativt lätt arbete, under det en bildad flicka, som går frun till handa, har ett nästan obegränsadt arbetsfält för många gånger endast "fritt vivre" eller "någon lön".

Är modern klen, så att hon därför behöver en kunnig sköterska, ty man får ju förutsätta att fröken från Barnavård verkligen är kompetent, så är det ju godt att kunna få främmande hjälp, men eljes tycker jag det skulle kännas mycket förödmjukande att få lof låta en utomstående person ta kommandot öfver och vården om det käraste och dyrbaraste man har, utan att man vågar säga ett knyst. Ty har inte den främmande fröken bildning eller medfödd takt, kan hon göra sin maktställning gällande på ett för modern föga behagligt sätt.

Därför är det enda riktiga att våra unga kvinnor i tid göra sig dugliga till moderskallet och så vidt möjligt själfva vårda de små, ty det stärker som intet annat kärleksbandet mellan moder och barn.

För att detta på enklaste sätt skulle kunna realiseras hade jag tänkt mig följande utväg. I så godt som hvarje stad ha vi en välsignad inrättning, som kallas Mjölkdroppen, där fattiga mödrar få hämta mjölk till sina små. Kunde nu inte i sammanhang med denna Mjölkdroppe anordnas en kurs i barnavård för unga flickor? De fattiga mödrarna skulle få lämna sina barn,

hvilka, utan något som helst tvifvel, skulle bli mycket bättre vårdade äfven på en kurs i barnavård, och så skulle de själfva bli i stånd att bättre kunna sköta hemmet och de större barnen eller kunna gå bort på arbete. Det blir således samtidigt en liten handräckning åt fattigvården, och kunde man därför hoppas på ett mindre anslag af staden för att få en kurs i gång. Denna måste naturligtvis ändå vara förenad med afgift.

Mjölkdroppens föreståndarinna borde samtidigt kunna undervisa i barnavård liksom den läkare, som har hand om Mjölkdroppen, äfven skulle vara lärare och läkare vid kursen.

Flickorna borde kunna intaga sina måltider i hemmen, om de dela upp sig i två afdelningar. Äfven hålla sig med linne och helst sängkläder dels af hygieniska skäl och dels för att göra uppsättningen af inventarier så litet kostbar som möjligt. De böra ju också kunna spara bra på sina toalettpengar under en sådan kurs, ty naturligtvis äro de klädda i bomullsklädningsar och hvita förkläden. Jag kan inte tänka mig en vackrare syn än dessa unga i sina ljusa kläder, vårdande sig om de små människoplantorna. Sannerligen en rosengård som ingen annan! Och tänk huru många band som här bindas mellan de unga fostermödrarna och de små, ty ännu har väl ingen fått sig en sådan liten hjälplös varelse helt anförtrödd, utan att den tagit en ganska stor plats i ens hjärta. Och så kunde barnavårdskursen äfven få en ljus social sida.

Huru lång kursen borde vara är jag ej fullt på det klara med. Ett år vore nog önskvärdt, ty då kunde det lilla barnet gå igenom större delen af tandsprickningen och bli en liten människa, men i värsta fall finge man nöja sig med nio månader eller ungefär ett vanligt skolår.

Och sedan, i unga flickor, kunna ni vara öfvertygade om att många hem skola med tacksamhet och glädje mottaga er, om till edra öfriga betyg kan göras tillägget "genomgått kurs i barnavård". Och de unga mennens aktning och beundran kommer att stiga och blifva till vördnad för eder, som det bör vara.

Och när ni en gång sluta den förstfödde i edra armar, så ha ni det lugna, lyckliga medvetandet, att ni kunna bereda honom ej blott den kärleksfullaste, utan äfven den bästa vård. Sedan må ni i er tur uppfostra den unga tjänstflickan, som sålunda får en billig undervisning, under det ni själfva få de gröfre sysslorna utträttade. Och så kunde vi kanske få se ett sundt och blomstrande släkte uppväxa, med goda nerver, goda magar, kraft och lefnadsglädje, och det blefve i första hand den dugliga och älskande moderns förtjänst.

MADAME.

Ärade kvartalsprenumeranter

erinras om att ofördröjligen förnya prenumerationen, på det intet afbrott i tidningens regelbundna expedition må uppstå. Alla prenumeranter erhålla gratis det verkligt praktfulla

Iduns julnummer 1907,

hvarmed tidningen högtidlighåller sin 20:de årgång. Detta julnummer utgöres af konstnären Carl Larssons förnämsta standardverk, den storslagna serien bilder ur den svenska kvinnans lif alltifrån äldsta dagar intill nuvarande tid, hvarmed han för en del år sedan smyckade Nya elementarläroverket för flickor i Göteborg. Detsamma kommer att bestå af 10 stora konstblad i färger, förstklassigt utförda och med text af konstnärens eleganta, lekande penna. Ensamt detta arbete motsvarar i värde hela prenumerationssumman.

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL
 Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis

DÅ RIKETS andra stad nu vid höstsäsongens ingång firar Barnens dag, sker det med en apparat, som i sina dimensioner icke allt för myckelger Stockholm efter. Och då man därtill efter allt att

BARNENS DAG i Göteborg inleddes på lördagens morgon af ett stort tåg af skolungdom, väl det lämpligaste sätt att understryka betydelsen af dagen, som gärna kan tänkas. Tåget leddes till Gustaf Adolfs torg där tal höllos, och fosterländska sånger afsjöngos.

På middagen drog det stora festtåget, från hvilket våra bilder äro tagna, genom stadens gator. Detta som det tyckes

FRÅN "BARNENS DAG" I GÖTEBORG

döma lyckats med flere originella och anslående uppslag smycka den redan något åldrande idén, böra bilder från Göteborgs vällyckade Barnens dag kunna påräkna intresse äfven utom Göteborgs rayon.

tjänsteande gladeligt dammrykande mattor, hvilket tilltag uppväckte stor munterhet öfverallt, där tåget drog fram.

På Lorensberg var stor marknadsfest med salustånd i parken och tombola.

På e. m. begynte den stora karnevalsfesten — eller En natt i midtens rike — med allmän kostymering och liflig tillslutning af allmänheten.

för barnens dag obligatoriska nummer i festprogrammet var särdeles fyndigt komponerad med en del roliga och nya figurer. En vagn representerade västkustfisket, en annan marknadskapell med björnbur o. s. v. och naturligtvis hade man icke försmått att utnyttja den tillgängliga kvinnliga fågringen för att ge glans åt tåget. Tågets kanske bästa nummer var dock "eget hem på landet", representeradt af en villa i miniatyr från Utbynäs villastad vid Göteborg, och ställdt i hjärt och lärarik motsats till den typiska stadsbarack, som följde på nästa vagn. På balkongen till denna piskade en

Hela staden så godt som var i rörelse, och intill sent på aftonen syntes på gatorna masker med sina skramlande bössor blanda sig bland mängden och affordra de förbigående en skyldig tribut.

Profiterande af det strålande höstväder, hvaråt landtmännen kunnat glädja sig, har Barnens dag, som pågick äfven på söndagen, gifvit en god skörd af klingande mynt i ladorna.

Det ekonomiska resultatet torde nämligen bli lika godt som vid Barnens dag i fjol, eller närmare 100,000 kr.

1. FESTTÅGET PASSERAR LINNÉGATAN FRAM TILL JÄRNTORGET. 2. "VÄSTKUSTFISKET". 3. "STADEN". 4. "EGNA HEM PÅ LANDET". 5. "MINUTHANDELN". 6. MARKNADSKAPELL MED BJÖRNBUR. 7. TOMTEBISSARNES VAGN. 8. ETT "BEVÄPNADT" RÖDSKINN. 9. "KÖP BARNENS DAGS EGEN TIDNING!" 10. EN AUTOMOBIL MED FAGER LAST. 11. TEATERDIREKTÖR AXEL ENGDAHL SOM NÄMNDEMAN MED SIN "KÄRA MOR".
N:R 1, 5, 6, 8 O. 9 J. EDGREN FOTO, 2 O. 7 OLGA RINMAN FOTO, 3, 4, 10 O. 11 ANNA BACKLUND FOTO.

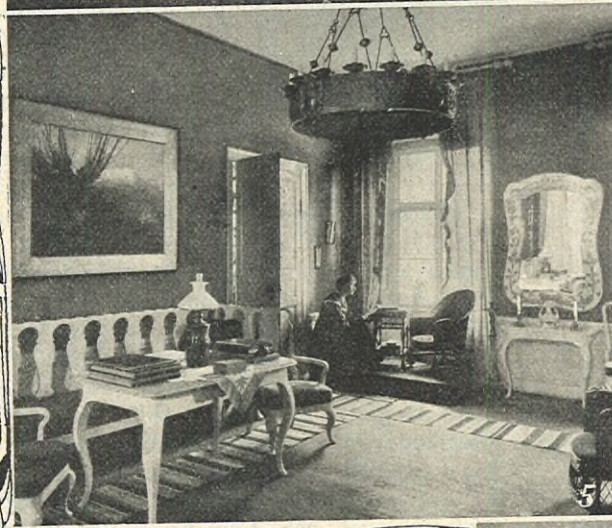
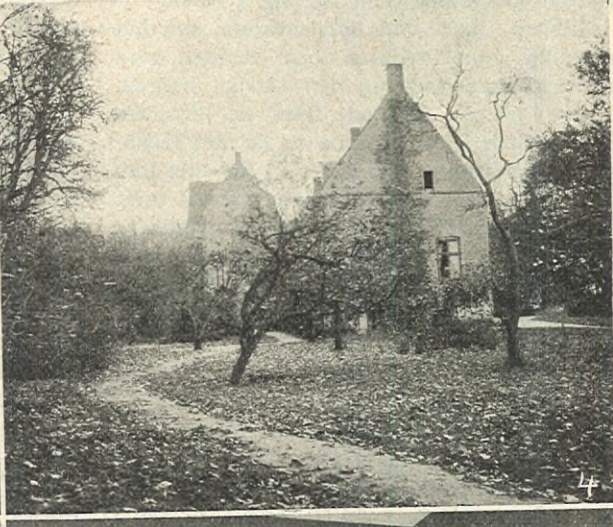
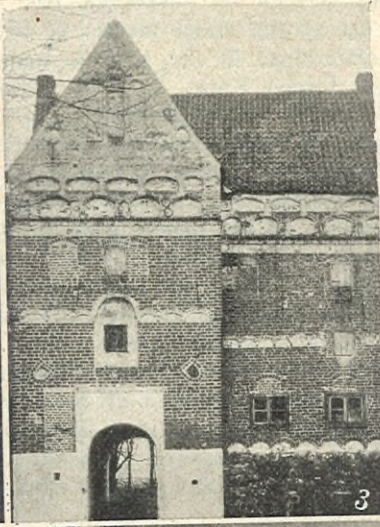
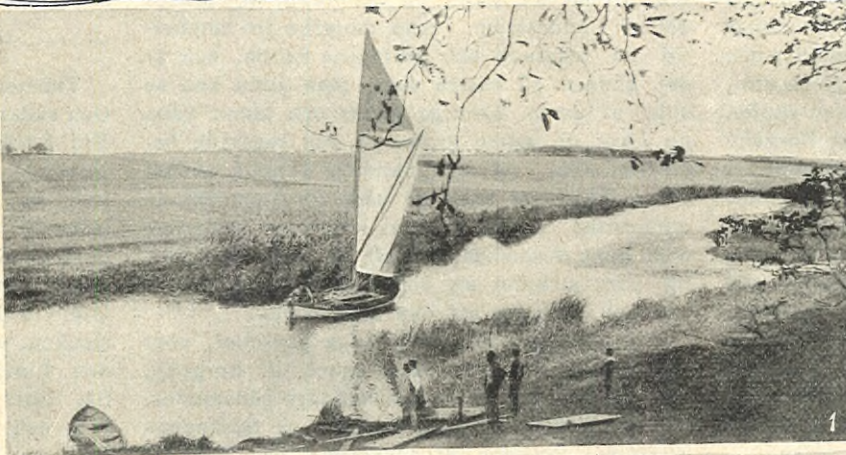
I DEN SERIE af skildringer
öfver svenska och särskildt
skånska herrgårdar, som Idun
tid efter annan meddelar i
sina spalter, presentera vi i dag
det minnesrika

PÅ BORGEBY.

Borgeby, hvilket numera, tack
vare sin litteratur- och konst-
intresserade ägarinna, är vor-
det ett gästfritt hem för flere
af vår sydsvenska diktarskolas
representanter.

L IKA KÄNDT som Borge-
by fordomdags varit
bland medlemmarne af Skånes
prästerskap och adel, lika
känd är samma gård numera
bland alla dem i vår sydli-
gaste provins, som intressera
sig för litteratur och konst.
Den gamla gårdens unga
härskarinna, fröken Hanna
Larsson, har fört något med
sig af den nya tiden in i de
åldriga salarne, hvilket fläk-

den, som skrifver dessa rader,
en senhöstdag förlidet år, un-
der ett besök i Lund, emot-
tog inbjudning att för några
timmar gästa Borgeby. Med
eftermiddagståget afreste jag
alltså från Lunds västra och
befann mig efter en timmes
resa vid Bjärred, en plats,
som under sommartiden för
lundaborna är hvad Trouville
är för fransmännen. Här var
en livréklädd kusk mig till

tar en till mötes redan då man trä-
der genom det åldriga porttornet,
som står med märken i väggarna
ända från den tid då Karl VII:e
Knutsson med sin armé låg utanför
vallgrafvarne. Den främling, som
vill göra sig en föreställning om
huru ett gammalt skånskt herresäte
skall se ut, den bör göra ett besök
å Borgeby. Och han skall snart
komma under fund med, att alla an-
genäma föreställningar han gjort sig
om ett sådant hem motsvaras af verk-
ligheten ej minst i fråga om vänligt
tillmötesgående och gammaldags gäst-
frihet.

mötes, och efter ett par raska kampar
rullade vi sedan fram öfver det mest
typiska slättlandskap, som Skåne-
landet har att uppvisa. Efter en kort
färd stannade vi å borggården, där
Ernst Norlind, målaren, skalden och
filosofen, redan å trappan hälsade
sitt välkommen. Herr N. har näm-
ligen under ett par års tid varit bo-
satt å Borgeby, där han i ett rum
invid det gamla porttornet har sin
ateljé.

Det var några särdeles angenäma
timmar jag kom att tillbringa å denna
gästvänliga och minnesrika gård, där
sinne för konst, särskildt för skånsk
konst och skånsk diktning, öfver-

BILDER FRÅN BORGEBY. 1. LÖDDEÅ VID BORGEBY. 2. PORTTORNHUSET OCH NUVARANDE BONINGSHUSET FRÅN PARKSIDAN. 3. PORTTORNET.
4. BORGEBY FRÅN TRÄDGÅRDSSIDAN. 5. SÄLLSKAPSRUMMET. 6. PARTI AF MATSALEN. 7. SKRIFRUMMET. 8. KÖKET.

LINA JONNS EFTR. FOTO.

allt träder en till mötes. Å väggarna ser man taflor, akvareller och skisser af åtskilliga af våra mera kända skånekonstnärer, däribland Norlind, af hvilken unge, lofvande konstnär vi upptäckta flere dukar, hvarjämte å salongsbordena alla de unga skåneskalderna, särskildt Ekelund och Österling, finnas representerade, för att icke tala om Hans Larsson, drömmaren och filosofen, hvilka alla äro ofta sedda gäster å Borgeby gård. Af skånska allmogemöbler och allmogeväfnader ser man öfverallt typiska prof, i hvilket rum man än befinner sig. Man skulle, äfven om man före sin ankomst till Borgeby icke hade minsta aning därom, inom kort finna att den kvinna, som styr och ställer i dessa salar, icke allenast är en konstintresserad, utan en konstnärssande själf, som med kännarens fina urskillning förstår att ordna och placera. Så är också förhållandet. Fröken Hanna Larsson, som efter sina föräldrars död, med tillhjälp af inspektor och rättare, ensam styr och ställer å sitt stora gods, är icke allenast godsägarinnan, utan äfven en kvinna, som visar förståelse af allt det kulturella, som rör sig i tiden.

I sällskap med den för naturens skönhet så känslige unge målaren och skalden göra vi en promenad omkring den åldriga borgen, med sina många minnen från en svunnen tid. Först och främst märka vi då det fristående "Börjes torn", som utgör en lämning från den tid, då slottet var en fyrkant. Detta torn, som fordomdags lär ha varit högre, uppfördes af biskop Birger, då Borgeby hörde under kapitlet i Lund. Vi läsa också öfver ingången till detsamma följande inskription:

År 1500
uppfördt af
Birger Gunnarsson
Årkebiskop i Lund
Återställt och förskönadt
af grefve Carl Wachtmeister
svenskt och norskt statsråd för utrikes ärenden
år 1870.

Borgeby äldsta historia förlorar sig i sagans dunkel. Under 11:e århundradet lär gården ha ägts af en Sven Truedsson, som var broder till konung Erik Ejegods gemål, drottning Bothilda. Tidigt kom godset emellertid under Lunds ärkebiskopsstol och förmodligen var det då Karl Knutsson därstädes plundrade och brände. Det gamla tornet, i hvilket inkörsporten ännu är belägen, lär vara ett minne från denna tid, och förmåler sägna, att i ett af de underjordiska rum, som man ännu därstädes ser, satt en af den tidens mäktigaste kvinnor, Iliana Åkesdotter Thott, inmurad medan striden utkämpades och borgen nedbrändes. Hon undslapp med lifvet, och tornet hade icke tagit större skada än att det kunde återrestaureras. Huru gammalt detta torn är, torde därför vara svårt att utreda. Äfven vid ett senare tillfälle, nämligen under konung Karl XI:s skånska krig, lär borgen delvis ha blifvit raserad och förstörd, fastän den strax därpå ånyo blef återställd i sitt förutvarande skick. Enligt Brunius och Ljunggren omgäfvos byggnaderna vid denna tid en lång fyrkantig borggård, med längsta sträckningen i öster och väster samt belägen på föga afstånd från åstranden. Tre sidor utgjordes af byggnaden, medan den fjärde och västra sidan bestod af en mur, som sträckte sig mot norr utom borgen och nedåt åns strand. På norra sidan af borgplatsen var ett envåningshus, på den östra ett sådant i två våningar, och mellan dessa bägge byggnader låg i fyrkantens nordöstra hörn det förut omtalade Börjes torn. På södra sidan lågo tre med hvarandra förenade byggnader, af hvilka den östra, som upptog halva sidan, var ett långt envåningshus med källare och gafvel åt öster

— den mellersta en hög tornlik byggnad med ett på södra sidan befinnligt utsprång, genom hvilket den hvälfda inkörsporten ledde, och den tredje ett tvåvåningshus. Byggnaderna voro omgifna af vallar, och på sydöstra hörnet af dem fanns en bastion. Vallarne voro bestyckade med kanoner. Det hela omgafs af grafvar på tre sidor, på den norra skyddades det af Löddeström. Alla murarne äro emellertid nu raserade och grafvarne fyllda, och är det endast på västra sidan man ännu kan se spår af dem. Ståtliga bokar och almar växa nu öfver de gamla grafvarne och raserade befästningarna. Af byggnaderna kvarstå endast södra långhuset samt de båda förut omnämnda minnesrika tornen, mellan hvilka en underjordisk gång fordomdags skall ha ledd. En härlig park sträcker sig rundtom den gamla borgen och bidrager att öka dess behag.

Att uppräknas alla de många personer, som under tidernas lopp varit ägare till Borgeby, eller Borreby, som den fordomdags benämndes, skulle alltför mycket inkräkta på tidningens utrymme, hvarför vi inskränka oss till att nämna, att gården under medlet af 1500-talet varit bortförlänad åt den bekante malmöbörgmästaren Jörgen Kock. År 1563 erhöll Hans Spegel, Fredrik III:s "kammerkjenner", genom konungens skötebref äganderätt därtill. År 1584 sålde Spegel godset till Hans Lindenow, inom hvars släkt det stannade till begynnelsen af 1700-talet, då det genom gifte tillföll släkten Ramel, 1720 släkten Trolle och 1770 Bondesläkten. Excellensen grefve Trolle-Bonde sålde en del af godset 1809 och återstoden till grefvinnan Hastfer 1811. Hon efterlämnade tre barn, af hvilka fröken Brita Sophia, sedermera gift med öfverste Carl Bergensträhle, arrenderade gården. Hon dog barnlös år 1833, och finnes en minnessten, rest af hennes sörjande make, i parken strax utanför Börjes torn.

Å stenens ena sida läses:

Friherrinnan Brita Sophia Hastfer
född den 9/7 1776
gift den 3/9 1800
död den 3/8 1833
Ligger begravnen i Borreby 9/8
och den 10 förå till grafven
uti Löddeköpinge kyrka.

Stenen restes af Carl Abraham
Bergensträhle
den 5/8 1835.

Å stenens andra sida läser man följande poetiska inskription:

»Du kalla marmor
Förvarar minnet
Af ett varmt hjärta,
Som till döden
Åtskade och älskades
Af make och vänner.
Välsignad vare
Ditt stoft i griften
Välsignad vare
Din ande hos Gud.
Välsignadt ditt minne
Uti en tacksam makes bröst.»
Carl Bergensträhle.

Under senare tider har Borgeby gård, som nu är något styckad, ägts af medlemmar af släkterna Ramel och Wachtmeister, tills godset år 1870 inköptes af framlidne landtbrukaren P. Larsson, "en selfmade man", hvars dotter nu är godsets ägarinna.

Det heter i en sägen, att Borgeby gård all-

tid gått en lycklig framtid till mötes, då den, som så ofta varit förhållandet, ägts af kvinnor. Vi förutspå och tillönska att denna tradition allt fortfarande må äga bestånd, helst som godset nu mera än någonsin har förmånen äga en härskarinna, som pietetsfullt vårdar sig om dess inre och yttre, såsom fröken Hanna Larsson visat sig göra.

Timmarne rinna fort i angenämt sällskap. Och sådant fattas icke, då man besöker Borgeby. Vid 8-tiden på aftonen åker jag åter i vännen Norlinds sällskap till stationen. Vi hinna fram just som tåget är färdigt att gå. I kvällsmörkret rulla vi fram öfver det flacka slättlandskapet, med sitt i höstkvällen sorgset rufvande vemod, sin tunga, mystiska stämning. Ute vid Lomma se vi, huru fyrarna tändas och slockna, medan det elektriska ljuset från Malmö och Lund lyser som en vålded i höstmörkret, Så, efter en kort resa stanna vi åter i Absalons och Saxos urgamla, men alltid ungdomliga stad.

PEHR JOHANSSON.

Som en intressant komplettering till ofvanstående meddela vi följande lilla karaktäristik öfver Borgeby härskarinna, fröken Hanna Larsson, meddelad af en i sitt kall framstående skånska, hvilken sedan länge känner henne:

"Hanna Larsson har utgått från ett förmöget och gammaldagsaristokratiskt allmogen i södra Skåne, af det slag, som numera endast finnes långt från järnvägarna. Modern var sjuklig under dotterns uppväxtår, hvarför denna så småningom öfvertog hemmets vård och slutligen efter moderns död — Hanna Larsson var då nitton år — förestod det-

HANNA LARSSON.

samma ett par års tid. Det afskilda lifvet i barndoms hemmet blef henne dock slutligen för trångt, och då fadern gifte om sig, lämnade hon detta för att söka den utveckling af sina rika krafter, efter hvilken hon allt mera medvetet längtat. Ett par år tillbragte hon så i föreständarefamiljen på folkhögskolan Hvilan, under studier af språk och humanistiska ämnen. Af det rika lif, som gemenligen är folkhögskolorna eget och som på Hvilan yttermera färgas af de besök, som skolväsendet m. m. studerande främlingar aflägga på sin färd längs en af Sveriges stråkvägar, har hon synbarligen tagit starka intryck.

Senare företog hon under flere år resor och vistades omväxlande i Schweiz, Frankrike, Tyskland och Norge äfvensom i Stockholm. Hvad hon under denna tid erfor, visade hon en sällsynt förmåga att upptaga och assimilera.

Sitt hem hade Hanna Larsson under denna tid hos en syster i Lund. Men det var, som om lifvet i staden kväfde och förstummade henne. Arbete erbjöds nog, men hon kunde ej komma till sin rätt däri. Det blef henne allt mera klart, att hon måste skapa sig en verkningskrets på landet. Under sin uppväxt hade den rika bonddottern deltagit i alla de göromål, som förekomma på en stor landgård, och var således väl förberedd till den kurs hon nu i afvaktan på sina planer mognande genomgick — Hvilans landtmanna-

skola. År 1900 öfvertog hon så den af fadern för hennes modernearf inköpta gamla herregården Borgeby — hittills förträffligt skött af den framstående landbrukaren C. Måge. Men under den tid, som sedan dess förflutit, har gården *icke* minskat i afkastning. Ty Hanna Larsson har den för en husbonde så oundgängliga egenskapen att *själf ha genomgått graderna*. Hon förstår både *arbetare och arbete*, den första betingelsen för att kunna omge sig med dugliga hjälpare.

Om det således är märkligt nog att en kvinna med heder kan förestå en gård af detta omfång (550 tld åker), hvilket ju främst faller yrkesbröderna i ögonen, skall ingen utan förundran inträda i det hem Hanna Larsson på den gamla gården inredt åt sig. Här härskar hvarken tapetserarlyx, "modern stil" eller välkända hemslöjdsmonster. Af alla har hon lärt, men lärdomarna ha genomgått en omdaningsprocess i ett kvinnosinne, begåfvadt med en sällsynt säker känsla för hvad som ger hemmet på en gång skönhet och ro. Mattor, gardiner, möbler, allt är tillverkad efter anvisningar, mönster och utkast af henne själf. Och sålunda har åter skapats ett säreget skåniskt landthem, en värdig efterföljare till det, som numera är en saga, med sin prägel af hederlighet, färgskönhet och god tradition — endast flyttadt upp på högre plan, förfinadt, utveckladt, befriadt. Och så är det ock en värdig ram kring den andliga luft, som här slår en till mötes. Här finns säkerhet utan arrogans, förfrihet utan koketteri, och gästfrihet gent emot alla, som kunna trifvas i denna atmosfär.

Borgeby har också blifvit upptäckt och har sett inom sina gamla murar mer än en betydande personlighet af nya tidens barn, som här funnit en fridens oas för trötta nerver. Den bekante tyske författaren Rainer Maria Rilke har kvarhållits en hel sommar af denna Borgebyluft. Ellen Key har här värmts af att känna sig välkommen, att känna sin person respekterad, om än icke alla sina läror besvurna. Här ha det unga Skånes författare och konstnärer en fristad, och mångt konstverk, mången dikt af dem som väckt uppmärksamhet äfven utanför Skåne, ha här sin födelseort.

Hanna Larsson är dock icke endast för denna typ af människor en god vän, äfven om hon genom sin varma förståelse af diktning och konst måste känna sig särskildt besläktad med den. Ingen går ohjälpt ifrån henne, endast hon ser, att hon kan bringa verklig hjälp. Det som är ärligt och äkta känner hon igen i alla former, kanske härvidt hjälpt af den erfarenhet hon en gång uttryckte sålunda: "Det är godt och riktigt att hafva tillhört olika samhällsklasser".

Det är också riktigt och godt att känna en person så helgjuten, så kraftig af härkomst, så fin af lifvets uppfostran i en tid, då godtköpsbildning och slagfärdighet ofta få gälla för vetande och intresse."

*Undertecknad som ping
ost Gunnar Kornvall,
amen dessamma motorn
alla angriak på en god
bilig och dryg tvätt och
handtvätt.*

*Lagerberg, Lethelius
sty af Lilla Hjälpebo och
Pöjlfors för hemmet i...*

I HALMSTADS Tivolipark aftäcktes i lördags en byst af aftidne framstående kommunal- och riksdagsmannen konsul Göran Hammar, parkens grundare, hvarvid landshöfding Asker höll minnes-talet. Bysten, som är utförd af den kände skånske skulptören Sven Andersson, är fotograferad för vår räkning af fotografen Johan Hallberg, Halmstad.

Herta Marks idé.

Vördsamt tillägnad de ogifta, af **Campanula**.

(Forts. fr. n:r 36.)

"**NI FRU HOLGER**, behöfver mig bättre än lilla Sara," sade han hastigt. "Sara är fullkomligt frisk nu, men det är inte ni. Jag har studerat er litet smått, och om ni kan lita er till mig och tro mig, så följ mitt råd och stanna här ett par veckor i så fall, att ni kan känna trefnad här, så att inte er fysik motarbetas psykiskt ifrån!"

Ja, nu ville fru Holger helst stanna.
"Men manne det finns ett rum för mig?" frågade doktor Hall.

"Det finns endast ett, och det är mitt. Jag kan få bo hos Ester, hennes rum är afsedt för två, det vill säga, det har två fastspikade sängar," sade fröken Mark skrattande.

"Och jag skulle åter en gång göra intrång på ert område, på er bekvämlighet. Tror ni, att jag kan det?" frågade han.

"Ja."
"Först måste ni logera min rock i er köffert och sedan mig själf i ert rum. Jag blir i skuld till er."

"Den skulden kan göras upp i ett snöbollskrig. Vi ha ett helt snöfält därborta."

"Hvad här är skönt!" sade doktor Hall och reste sig upp "Hvad har ni egentligen mot sätern här uppe, fröken Mark?"

"Disharmonien," svarade hon hastigt. "Stadsmanér och sidenklädningar i videssnär ofvanför trädgränsen — nej, det tilltalar mig inte."

XXI.

Fröken Herta var lycklig. Och dock visste hon inte rätt, hvarför doktor Hall kommit dit upp, och hvarför han stannade där. Luften? Å, det kunde inte hennes sprudlande hälsa begripa. Om det var för hennes skull eller för systemens, det hade hon inte klart för sig. Han hade redan i Modum tagit sig an systemen, som en läkare tager sig an en sjuk, och hon hade lagt märke till, hur han ständigt gaf akt på sy-

stern. Han hade kanske kommit dit för systemens skull och af studieintresse, sade hon ofta till sig själf, ty hon visste, att hans specialitet på läkarevetenskapens område var psykiatri. Men stundom sade hon sig själf, att han kommit dit endast för hennes egen skull.

Det var en berusningens tid. Hvarenda blick, hvartenda ord, hvarenda handling tillmättes betydelse. Aning, väntan, längtan glödde i själfva luften. Och broschyren var bortglömd. Den låg ännu kvar i sitt kuvert i resväskan.

Men den skulle komma fram i dagen.

De stodo på toppen af fjället, han och hon, ensamma i middagssolen. De voro trötta af vandringen genom videriset och mossan, och blodet brände deras kinder. Han lade capen, som han burit, öfver hennes axlar till skydd. De sågo vida omkring. Som böljande människotankar reste sig fjälltopp vid fjälltopp, den ena högre än den andra.

"Det är inte leken, som slår en till mötes här uppe, och det är inte glädjen," sade han, medan han såg ut öfver fjällvidderna, "det är allvaret, lifsallvaret med sin oundvikliga tyngd."

"Ja," svarade hon.

De stodo länge tysta däruppe på höjden i det glimmande solljuset. Det tunga lifsallvaret hade gripit dem.

Det var i den stunden hon lade fram sin kärlek för den hon älskade, det var i den stunden hon talade. En minut blott öfverlade hon med sig själf, om hon skulle stiga ner från fjället utan att ha bekämt sin kärlek.

Hon stod alldeles stilla framför honom, men hennes läppar skälfdde en smula, ty hjärtat i hennes bröst darrade.

"Doktor Hall, ni har blifvit mig så kär, jag har aldrig älskat någon, såsom jag älskar er."

Han vände sig häftigt emot henne. Blodet vek bort från hans ansikte.

"Jag vet inte, om jag är ensam om min kärlek, jag känner det, som om jag inte kunde vara det. Hvad jag vet är, att lifvet skulle vara för mig en stor lycksalighet, om jag fick lefva det samman med er såsom er hustru."

Färgen kom åter till hans ansikte. Hon såg de flammande strimmorna öfver hans kinder och hans blick med något mörkt, outgrundligt, nästan hotfullt i sitt djup.

"Jag blygs inte för min kärlek, därför vågar jag bekänna den, därför lägger jag den för er fot. Det är en mänsklig känsla, och jag är ju en människa, en fattig människa, om ni inte bryr er en smula om mig, men rik, rikare än alla andra, om ni håller af mig en smula," sade hon.

Capen föll af hennes axlar, hon gömde ansiktet i sina händer. Hon kunde inte se det svarta djupet i hans blick.

Då kände hon, hur han svepte capen om hennes axlar igen, hur han drog henne in till sig och slöt henne i sin famn.

"Jag har fått er, fröken Mark — Herta, af himmelen själf, och därför är du väl min."

Hon tog händerna från sitt ansikte och såg upp. Det hotfulla i hans blick var borta.

"Håller du af mig då en smula, en liten smula?"

Då han sedan svarade henne, sade han, att i den stund, då han stod ensam på fjället, sedan de skilts åt vid Stangstuen, hade det blifvit klart för honom, att hon gripit in i hans lif, inte såsom en den där kommer och går, utan såsom en den där stannar, blir kvar lifvet igenom till sorg eller till glädje, såsom en verklighet eller såsom ett minne blott. På henne hade han tänkt, då han gått utför fjället den samma väg de båda tillryggalagt dagen förut. Då hade han känt, att hon var honom kär, att han skulle vilja ta henne i sin famn och lefva lifvet med henne. Men...

"Å, intet men!"

Hon lade sin hand öfver hans mun till tystnad. Han kysste den och log.

"Det finns dock ett men," sade han och strök öfver hennes varma kind med sin svala hand, "och det ställde sig som ett högt fjäll i min väg. Med tungt sinne kom jag åter till Modum. Då drömde jag en natt, att någon ropade på mig, det ropade till mig från fjället här, och det var du, som ropade. Den dagen kom din systems bref, och dagen därpå for jag hit. Besinningslöst gaf jag mig iväg — jag, som vant mig vid att vara besinningsfull. Här lade sig genast det där men'et emellan oss som ett fjäll eller ett spöke, hvilket du vill. Men du såg det inte, du kom fram till mig och skänkte dig själf åt mig. Du visste inte, hvad du gjorde, du kära, och vet jag väl, hvad jag gör, då jag tar emot dig?"

"Å, hvad du skrämmer mig!" Hon makade sig närmare honom in i hans famn. "Det var alltså det där spöket jag såg i din blick nyss, och jag blef så rädd. Men säg, Artur, Artur — det är första gången jag talar till dig med ditt namn — då vi håller af hvarandra, då vi älskar hvarandra, kan det då finnas något, som är mer, som sträcker sig högre? Är inte kärleken den högsta toppen i vårt lif, den största makten?"

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabriken!
Lätt! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke. Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget
A. F. Carlsson Skofabrik,
Vänersborg

Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i riket.

“Det kan finnas hinder, stora hinder. Plikten kan resa sig upp och dräpa lyckan,” sade han.

“Jag vill höra ditt men, jag vill se spöket i ansiktet,” sade hon, och hennes kinder bleknade.

“Inte nu,” svarade han. “Du gjorde rätt, då du lade handen på min mun nyss till tystnad. Jag var en bof, som drog fram spöket och visade dig det i den här stunden. I den här stunden borde vi endast göra upp om vår kärlek.”

“Ja,” sade hon, medan blodet i varma vågor steg upp till hennes kinder igen. “Jag vill tacka dig för att du håller af mig. Just nu vill jag inte veta af något annat, än att du älskar mig. Om jag kan få följa dig och lefva lifvet samman med dig eller ej, det är det andra vi ha att tala om.”

“Kan du förlåta min tölpaktighet, att jag skrämde dig?” frågade han. “Jag höll ju på att skrämma bort själfva lyckan — nu är lyckans stora stund. En annan stund vill du ju komma till samråd med mig, om det finns möjlighet för oss två att kunna vandra samman genom lifvet. Vill du inte det?”

“Trodde du, att jag kom till dig för att få dela lifvets lust med dig, bara lifvets lust och inte lifvets ve? Jag vill dela allt med dig. Å, att jag finge!”

Han svepte capen om hennes axlar, och han höll den fast med sin arm. När de sedan stego ned från fjälltoppen, låg hennes hand i hans.

“Tyckte du inte om att jag gaf dig min kärlek, att jag talade?” frågade hon, då de hand i hand vandrade genom det torra videriset.

“Nej,” svarade han, “jag tyckte inte om det först, det berörde mig på ett obehagligt sätt, du tog det steg jag skulle ha tagit, men inte vågade ta. Jag fick en känsla af att du på något sätt oskärade dig själf. Men

det kom sig alltsammans af att jag inte väntade det, att det var ett brott mot traditionen och vanorna. I nästa stund såg jag saken, sådan den var utan någon förvillelse. Jag kände, hur vackert det var af dig att så där komma till mig och tala om att du höll mig kär och lägga din kärlek för min fot, och hur modig du var. Jag kände, hur verkligt du blef min, då du själf kom och gaf dig åt mig, verkligare, hållbarare, än om jag tagit dig. Det slog mig plötsligt, hur vackert det var. Du stod så ärlig, så sann, så modig framför mig och skänkte mig din unga, varma känsla, skänkte mig dig själf. Jag vill räkna det som den fägraste handling jag mött i mitt lif.”

“Å, men jag var inte så modig,” svarade hon leende och lycklig. “Det darrade inom mig. Jag visste, att det gällde lif eller död för mig.”

“Just därför var du så modig.” Han stannade midt i videsnåret och kysste henne. Och så berättade hon för honom historien om den lilla broschyren hon skrivit, och hur hon gjort sig till banbryterska för just den idé hon nyss uttalat sig om, och att hon såg hän mot en ny tid.

Då de kommo hem till sätern, var fru Ester aldeles uppgifven af oro öfver deras långa bortovaro.

För sent till middagen — mat!
De skrattade.

I spisestuen på ett hörn af de två långa matborden, som upptogo den, dukades deras middag fram. Hur härligt att slippa så många ögon!

Den kvällen kom broschyren fram ur resväskan, och doktor Hall fick den med sig in i sitt rum. Och där läste han den i natten.

“Hvad du var dum, som gaf honom den där,” sade fru Ester till systemen, då de kommo in i sitt rum. “Jag tror att doktor Hall är kär i dig, och en bättre man kunde du aldrig få. Men du skall få se, att du förstör alltsammans för dig nu.”

Fröken Herta log. Hennes ansikte var vänt ifrån systemen, hon vågade inte se dit, medan hon skakade ut sitt långa hår öfver den hvita peignoiren.

“Låt din förklädnad falla, låt se dig som du är!” deklamerade hon.

Nästa dag tänkte fru Holger hjälpa upp systemens sak en smula, och så sade hon till doktor Hall:

“Ni har ju läst Hertas broschyr, doktor. Hon menar nog inte allt, som hon säger där. Skrattade ni inte, då ni läste den?”

“Hvarför skulle jag skratta?” ljöd det svar hon fick. “Den är mycket väl skriven, och jag sympatiserar fullkomligt med idén. Väl utkastad tror jag, att den kommer att skapa nya förhållanden och en ny tid.”

“När ger du mig den där stunden, som du lofvade mig?” frågade doktor Hall fröken Herta, då han blef ensam med henne ett ögonblick.

“När du vill, i dag, nu.”

“Tack! Och 'hvar ska' vi bo i grönan lid?” — deklamerade han. “Måste vi upp på höjden igen för att få vara ensamma, eller skall vi bege oss ner till skogen?”

“Ner till skogen,” svarade fröken Herta. “Jag går dit, då Ester hvilar efter middagen, och du möter mig där.”

“Tack!”

Han satt på en sten nere vid vägen, då hon kom, och han hade länge suttit där. De följdes åt in bland de småväxta, knotiga björkarna, som förmått stiga högre än gran och fur.

“Vi skulle göra upp om lifvets ve, vi två,” sade han, “och se, om det finns några möjligheter för oss.”

Men de sutto länge samman i lust, innan lifvets ve drogs fram. Och då det ändtligen drogs fram, var det hon, som först pekade på det.

“Och spöket, som står emellan oss?” hviskade hon, med hans arm om sina skuldror. Det kom kraft i hennes ansikte, i linjerna kring hennes mun, i blicken. Det var, som om hon hade makt att förflytta berg.

Han blef allvarsam, han strök öfver hennes hår smekande. Det dröjde, innan han talade.

“Då kärleken kommer, går den förbi allt annat i stolt majestät som en själfhärskare,” sade han sluligen. “Ja,” svarade hon nästan andlös.

Då han inte fortsatte att tala, lade hon båda sina händer på hans hufvud.

“Är det dig så svårt att tala med mig om annat än lifvets lust?” sporde hon honom. “Är spöket, som står emellan oss, en kvinna?”

“Nej, Herta, det står ingen kvinna emellan oss, ingen förpliktelse i den riktningen stänger vår väg — Gud vare lof!”

“Då finns det inte något hinder, allt annat kan vi komma öfver, du och jag, allt annat är småsaker.”

“Du är ung, Herta,” sade han allvarligt, och du besinnar inte, att allt annat inte är så smått, som du tror. Du har inte varit i kamp med lifvet ännu. Nu skall jag säga dig, hur det är, du kära, hvarför jag var färdig att dra bort från dig utan att våga bära fram min kärlek. Ser du, jag är en skuldsatt man, en tioårig studietid i skuld låder vid mig, binder mig. Jag har inte en tums bred mark att bjuda dig hvila på hos mig, förrän den skulden är betald, och det kommer att gå år om, innan det är skedt, innan jag gjort mig fri.”

(Forts.)

SVENSKA TEATERN. August Strindbergs skådespel “Kronbruden”, ett romantiskt svenskt folkstycke af hög litterär valör, rönt vid premiären i lördags en vacker framgång, som kunnat blifva en succés af första ordningen, om ej de onaturligt långa mellanakterna gjort publiken en smula dåsig och följaktligen, ju närmare det led mot natten, mindre mottaglig för styckets poesi.

Ty “Kronbruden” är poesi, folkvisans, naturmystikens och landskaps poesi.

Vi befinna oss i Dalarnes gamla kulturbygd, och dalafolkets visdomslynne, karskhet och genom generationer nedärfda och bevarade öfvertro talar ur snart sagdt hvarje replik. Lurtoner gå mellan bergen bärande bud från kärestan till hennes vän, forskarlen spelar i älven, huldran blandar sig i människooöden och mördade barn gå igen, innan de få ro i vigd jord.

Dramats kärnpunkt är kulan Kerstis kärleks-saga, med brottets slagskuggor, straffets pina och slutligen försoningens himmelsborna ljus öfver lifsvägen. Och som den folkliga tragediens upphof stå de båda ungas släkter, fyllda af sekel-långt hat till hvarandra — en Dalarnes Montague och Capulet.

Stycket ger ett lysande

Teater och Musik.

AUGUST STRINDBERGS SKÅDESPEL “KRONBRUDEN” PÅ SVENSKA TEATERN. I KVARNKAMMAREN SCEN UR ANDRA AKTEN. KERSTI (FRU BOSSE). MATS (HR WINGÅRD). S. WULF FOTO.

prof på hur mångsträngad August Strindbergs lyra är, om man inte visste det förut. Och det häfdar jämväl hans ställning som vår främste dramatiska författare. Hvem mäktar som han forma en dialog, där hvarje ord är ett klubbslag, en eldslåga, en darrande ton ur själens innersta?

Och hvem af de våra, som skriva för scenen, förmår likt Strindberg skapa situationer, som trots den enkla byggnaden inrymma de mest intensa lifsfaser?

Af figurerna i “Kronbruden” framstår kulan Kersti som en djupetsning med mörka, karakteristiska linjer, medan de öfriga blifvit lätt uppskisserade miljöbilder. Äfven Mats, Kerstis käraste, är tecknad i allmänna drag, hvaremot hans syster Brita blifvit ett monstrum af elakhet, en teaterfigur i gammal melodramstil, totalt saknande det Strindbergska geniets ursprungsbeteckning.

Fru Bosses Kersti är en ny lycklig produkt af skådespelerskans djupgående talang. Man märker med hvilken grepp-säker konst hon ger uttryck åt Kerstis växande själsstrider och hur gestalten såväl fysiskt som andligt brytes tum för tum. Hr Wingård gaf en sympatisk bild af Mats, ej helt fri från sentimentalitet, och fru

Byströms Brita fräste ondska för två. Hr Arehns länsmanstyp var bra och fru Brander som jordgumman kom tämligen helskinnad undan de vanskligheter rollen erbjuder.

Men regien har ej tagit med tillräckligt varsam hand på styckets många mysteriösa moment, hvarför de samma ofta bli komiska realiteter i stället för de poetiska syner ur folksägnsens rike skalden tänkt. Detta bör dock med litet god vilja kunna ändras vid kommande föreställningar.

E. H—n.

DJURGÅRDS-TEATERN. "Familjen Bolero", fars af Hennequin och Bilhaud.

Djurgårdsteaterns senaste nyhet torde ej kunna locka teaterbesökande att trotsa afstånd och begynnande höstkyla. Endast andra akten är rolig och knappast ens den, åtminstone ej så, att den betalar för den ledsamma första akten och den lika ledsamma tredje. Det är också endast i andra akten man ser en skymt af den underbara familjen Boleros hemlif och husliga lycka. Interiören gaf där god illusion, så ock de agerande personerna, af hvilka fru Hanning som mamma Bolero var präktig, medan herr Norée som hennes make har en speciell god scen i förklaringen med "svärsonen". Goda i sina roller äro därjämte fröken Leijman och fruarna Textorius och Lambert, herr Wagner hade en arbetsam, nästan farlig roll, men spelade den med dödsförakt. Men trots det goda spelet slog stycket icke synnerligt an, vid andra uppförandet var publiken nätt och jämt fulltalig, och icke en hand rörde sig vid ridåfallet.

—er.

Från konsertsalen.

MINNESKONSERTEN å Kgl. teatern med anledning af Edvard Griegs död ägde rum sistlidne tisdag. Som Idun då redan presslagts, få vi spara omnämmandet af denna musikilldragelse till nästa nummer.

LUDWIG WÜLLNER är namnet på en tysk konsert-sångare, som onsdagen den 25 dennes skall uppträda inför hufvudstadspubliken. Att döma af de entusiastiska loford, som den tyska och äfven den danska pressen ägnat honom, torde han vara en mindre vanlig talang på sitt område.

nadsbana och blef musiker och sångare.

Han är född 1858 i Münster i Westfalen, aflade filosofie doktorsgraden 1882 i Strassburg, verkade därefter som privatdocent i germansk filologi vid akademien i Münster, tills han, därtill drifven af en oemotståndlig lust, några år senare lämnade sin förra lefnadsbana och blef musiker och sångare.

Skönhetstävlingen.

ÖKAD MÄNGD inströmma nu fotografier till vår skönhetstävling, men för att ytterligare stärka intresset för densamma vädja vi åter till alla vackra Sveas döttrar, som ännu till äfventyrs gå tvekan, att under adress: **Iduns Redaktion, Skönhetstävlingen, Stockholm, ju förr dess hellre insända sina fotografier.**

Prisnämnden

består af flere af våra mest framskjutna och uppskattade konstnärer, nämligen professorerne **John Börjeson** och **Oscar Björck**, artisten **Anders Zorn** och författaren **Daniel Fallström** samt som femente ledamot denna tidnings hufvudredaktör **Johan Nordling.**

No 4711.

Eau de Cologne

sedan mer än 100 år känd som bästa Kölnerfabrikat för sin friskhet och idealiska vällukt.

Granska noga märket och tillbakavisa efterapningar.

För att underlätta deltagandet i tävlingen ha vi träffat öfverenskommelse med vår fotograf, hof-fotografen hr A. Blomberg, om

gratisfotografering

för i hufvudstaden och dess närmaste omnejd boende täjningsaspiranter.

Herr Blombergs eleganta och tidsenligt inredda ateljé är belägen **Sturegatan 28, 4 tr.** och tiden för fotograferingen i fråga har fastställts till **söndagar kl. 11—1, hvardagar kl. 12—3.**

Vi uppmana nu alla, som det vederbör, att skyndsamt skrida från tanke till handling och därmed gagna tävlingen — och sig själfva!

Red. af Idun.

Pomril

förnämsta och billigaste alkoholfria läskedryck

förordas.

Rikstol. 102 85. Allm. 76 86.

KÖKSALMANACK.

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 22—28 SEPT. 1907.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; halstrad gädda med skiradt smör och potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pudding af kokt kött med skiradt smör; soppa på färska äpplen; kronärtskockor med rördt smör; lammkotletter à la Maintenon med spritsad potatis; mörtårta med vaniljsås.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; biffstek med falsk sköldpaddsa och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pudding af kokt kött med skiradt smör; soppa på färska äpplen.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; pölsa med rödbetor; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa med mjölk; biff af helgefundra med citronsa.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; sillgratin; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Färserad kalfbringa med legymer; äppelmos med mjölk.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på kalf (rester från onsdag) med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Får i käl; smörgåspudding med vispad grädda.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; sillsalad med skarpas; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxrullader med pressad potatis; krusbärssoppa med skorpor.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; »pytt i panna» (rester) med rödbetor; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Afredd buljong med vermiceller; blodplättar med lingon och skiradt smör.

RECEPT:

Lammkotletter à la Maintenon (f. 6 pers.). 15 stora kotletter

1 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 2 ägg, 1 1/2 kkp. stötta skorpor, 1 msk. fint hackad persilja, 1 msk. fint hackad chaltolök, 3 msk. smör (60 gr.), 4 dcl. buljong eller kokande vatten.
Beredning: Kotletterna tvättas med en duk doppad i hett vatten. Kotletterna huggas därefter, putsas och bultas ett slag på hvarje sida. De beströs med peppar och salt, doppas i de uppvispade äggen och vändas i en blandning af de stötta skorporna, den hackade persiljan och löken. Kotletterna brynas därefter i smöret, den kokande buljongen eller vattnet påspädes och kotletterna få sakta steka färdiga, med tätt slutet lock, under 5—10 min. De uppläggas på varmt serveringsfat och garneras med arter eller fransk potatis samt persilja.

Mörtårta (f. 6 pers.). 100 gr. sötmandel, 210 gr. strösocker, 1 ägg, 200 gr. hvetemjöl, 2 kkp. äppelmos.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning. Mandeln skällas och drifves genom mandelkvarn. Smöret tvättas väl och röres tills det blir hvitt och pösigt, hvarefter sockret, mandeln, äggulan och det siktade mjölet nedröras. Sist nedskåres den till hårdt skum slagna äggwhitan och degen ställes att stelna. En gjutpanna smörjes väl och beströses med stötta skorpor. Pannan beklädes med hälften af degen och äppelmoset illäggas. Af den öfriga degen skäres med sporne 1 cm. breda remsor, hvilka läggas i rutor öfver äppelmoset samt en ring rundt omkring tårtans kant. Den gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 1/2 tim. Uppstjälpes när den afsvalnat.

Biffstek med falsk sköldpaddsa (f. 6 pers.). 750 gr. svinhare (benfri), 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.).

Falsk sköldpaddsa: 2 msk. smör (40 gr.), 1 skifva rökt fläsk, 2 rödlökar, 2 morötter, 1 liten purjolök, 1 bit selleri, 1 lit. kraftig kalfbuljong, (kokt på stekben), 2 msk. tomatpuré, 1 tsk. soja, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, 1/2 msk. madeira, 1/2 msk. konjak, kajenn.

Beredning: Till säsen brynes smöret med fläsket, skuret i tärningar, och de ansade samt sönderskurna rotsakerna. Då rötterna äro väl brynta tillsätts buljongen, tomatpurén och sojan, hvarefter alltsammans får koka 1 1/2 tim.

LINGON-SAFT

och krusbärssaft äro delikata kvalitéter. Dessutom föras apelsin- och citronsaft.

Kontrollant: Prof. G. LAGERHEIM.

A.-B. LINGON, Göteborg.

“Fabrikanten till heder och konsumenten till fullaste belåtenhet utföll försöket”, skriver en känd och framstående person om Lagermans Bryggalette.

»Det är den bästa dricka i världen» skriver en annan.

»Jag kan ej tillräckligt nog berömma detta fabrikat» skriver en tredje.

tim. Svinharen tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i skifvor, hvilka bultas på båda sidor och beströs med salt och peppar. Biffarna få ligga medan säsen kokas färdig. Buljongen silas och skummas. Smör och mjöl sammanfråsas, buljongen tillsättes litet i sänder, hvarefter säsen får koka, under rörning i 10 min. Den afsmakas med vinet, konjaken och kajenn. Biffarna stekas hastigt i smöret, uppläggas på varmt serveringsfat och säsen hålles öfver. De serveras med potatis eller hårdkokta ägg.

Biff af helgefundra med citronsa (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. helgefundra, 2 msk. ättika, 1/2 kkp. smör-salt, 3 lit. vatten.

Till panering: 1 ägg, 2 msk. tunn grädda, 1 kkp. fint stötta skorpor.

Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.).

Citronsa: 1/2 hg. smör, 3 ägggulgur, 5 dcl. tjock grädda, skal och saft af 1/2 citron, 1 tsk. strösocker, 2 msk. förvällad, finhackad persilja.

Till garnering: 1/2 citron i skifvor, persilja.

Beredning: Fischen rensas och det mörka skinet flås af. Den ingnides med ättikan och får ligga i vattnet tillsatt med saltet, omkr. 1 tim. Det upptages, inkappas väl i en duk och skäres tvärs öfver i 2 cm. tjocka skifvor, hvilka bultas lätt och doppas i en blandning af det uppvispade ägget samt grädden och vändas i de stötta skorporna. Smöret brynes i en tackjärnsanna, biffarna läggas, brynas vackert på båda sidor och få genomsteka, med lock, under 10 min. Till säsen skiras i smöret, i en kastrull, de uppvispade äggulorna och den tjocka grädden tillsätts, hvarefter säsen får sjuda öfver elden, men ej koka. Den afsmakas med citronskalet, citronsaften, sockret och persiljan. Fischen uppläggas på varmt serveringsfat, stekpannan urvispas med litet kokande vatten och denna säs hålles öfver fisken. Den garneras med persiljan och små kokta potatisar. Citronsaften serveras i särskild sässkål.

Färserad kalfbringa (f. 6 pers.). 2 kg. gödkalfbringa, 2 tsk. salt, 2 msk. smör (40 gr.), 1 morot, 1 liten

portug. lök, 5 persiljestjälkar, 1 lit. buljong (kokt på benen).

Till färsen: 2 hg. benfritt kött af bringan, 1 ägg, 1/2 kkp. gräddmjölk, salt, hvitpeppar, 1/2 hg. fint skuren, salt oxtunga, 1 msk. fint skuren tryffel.

Risbotten: 2 kkp. risgryn, 2 lit. vatten, 1 msk. salt.

Legymer: 2 stora morötter, 2 burkar konserverade arter, 1 burk gröna bönor, 1 stort blomkålshufvud, 1 burk sparris.

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. mjöl, köttsky, 1 tsk. soja, hvitpeppar, salt.

Bredning: Bringan tvättas med en duk doppad i hett vatten och bog-bladet jämte rebenen skäras ut försiktigt, så att köttet blir hett. (På benen kokas buljong, hvarmed steken spädes). Två hg. af köttet skäres i tärningar och drifves 3 gånger genom köttkvarn. Köttet arbetas därefter tillsammans med det uppvispade ägget, mjölken och kryddorna omkr. 1/2 tim. eller, tills färsen blir smidig och sammanhängande, sist iblandas oxtungan och tryffel. Bringan ingnides med saltet, färsen lägges på bringan, som därefter hoprullas och sys igen väl.

Köttet brynes i smöret, den ansade och i skifvor skurna moroten samt löken, persiljan och buljongen tillsättes, hvarefter köttet får sakta steka, med tätt slutet lock, omkring 2 tim. Under stekningen öfveröses steken ofta med sin sås. Den uppskäres hel och serveras på en botten af risgryn. Risgrynen sköljas i hett vatten, påsätts i kokande, saltadt vatten och få koka mjuka, då de upphållas i durkslag och spolas öfver med kallt vatten. Riset formas på serveringsfatet till en 3 å 4 cm. hög botten, på hvilken det skurna köttet lägges. Rundt omkring köttet garneras med koka morötter, vackert skurna med legymknif, arter, bönor, blomkål och sparris. Köttlusen silas och skummas. Smör och mjöl sammanfråsas, köttlusen tillsättes, litet i sänder under flitig rörning, och säsen får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med soja och kryddor.

Smörgåspudding (f. 6 pers.). 7 tvååres mandelbröd, 2 1/2 msk. smör (50 gr.), 1 ägg, 3 kkp. god mjölk, 3 kkp. äppelmos.

Till äggstanningen: 3 ägg, 2 dcl. tunn grädda, 2 dcl. mjölk, salt, socker.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Mandelbröden klyfvas och på ena sidan bredes smör. Ägget vispas med mjölken och häri blötas bröden väl, men få ej falla sönder. En pajorm smörjes med smör och beströs med stötta skorpor. Formen beklädes på botten och kanterna med smörgåsar (med smörsidan upp), därpå lägges ett hvar äppelmos, så åter smörgåsar, därefter resten af äppelmoset och sist resten af smörgåsarna. Äggen och mjölken sammanvispas och äggstanningen afsmakas med litet salt och socker samt hålles öfver puddingen.

Joko! Hvad skall jag använda till min stortvätt?

Chromol-såpan
tillverkas endast vid **A. P. Sjöbergs Fabrik** i MALMÖ

Denna insättes i ordinar ugnsvärme att grädda, tills den fått en vacker gulbrun färg. Puddingen serveras, afsvalnad, med vispad grädda.

Oxrullader (f. 6 pers.). 1 1/4 kg. innanlär eller fransyska med ben, 1 1/2 kg. späck, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.), 1 1/2 msk. hvetemjöl, 1 lit. buljong, kokt på benen.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten och befrias från ben, hinnor och senor. På dessa kokas buljong, hvarmed ruladerna spädas. Köttet skäres i 1 cm. tjocka skifvor, tvärs öfver muskeltråderna och bultas väl. Späcket skrapas och skäres i tunna skifvor, hvilka kryddas väl och läggas på köttskifvorna, som rullas ihop och ombindas hårdt på två ställen. Smöret brynes i en stekgryta, ruladerna nedläggas tätt intill hvarandra och beströs med mjölet samt brynes öfver stark värme under omskakning. Den kokande buljongen tillsättes och ruladerna få sakta steka, med tätt slutet lock, omkr. 1 1/2 tim. eller tills de vid profning med vispkvist känns möra. Ruladerna läggas upp på karott, säsen vispas upp och hålles öfver.

Blodplättar (f. 6 pers.). 1/2 liter mjölk, 14 ettöres skorpor eller 8 mandelbröd, 1/2 liter blod, 2 msk. sirap, 3 msk. fint hackad njurtalg eller smör, 1/2 tsk. hvitpeppar, 1 tsk. ingefära, 1—1 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. finstött mejram (1 rödlök, 1 msk. flottyr).

Till gräddning: 3 msk. smör (60 gr.).

Beredning: Skorporna eller mandelbröden upplöses väl i mjölken. Blodet silas genom härsikt och vispas, hvarefter det blandas med mjölken, därpå tillsättes sirapen, njurtalgen och kryddorna (om så önskas nedröres sist den skalade och fint hackade löken, fräst i flottyr). En plättpanna upphettas långsamt, smöret smältes i vattnad och därmed penslas pannan. Smöret omröres väl och därpå gräddas tunna plättar, som uppläggas på varmt serveringsfat. De serveras med skiradt smör och lingon.

ANNONSBER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

EN 30 å 50 års gammal fröken eller barnlös änka erhåller plats hos enkel, äldre, barnlös familj att hjälpa till med inomhus mindre förefallande göromål och vara sällskap åt frun. Sökanden bör vara frisk och ha ett lugnt sinnelag. Svar till »Q. H.», Landskrona p. r.

DUGLIG hushållsfröken med glatt lynne och häst kunnig i sjukvård erhåller god anställning i mindre familj från 1:sta inst. nov. Svar med foto. och löneanspråk till »Duglig och pålitlig», Sundsvall p. r.

Sjuksköterskebefattningen

vid Epidemisjukhuset i Torshälla

är att tillträda den 16 nästa november. Löneförmaner: 450 kronor pr år, fri bostad, vedbrand och lyse äfvensom särskild ersättning enligt taxa, då sjukhuset är belägt.

Ansökningar insändas före den 1 nästa oktober till Epidemisjukhusstyrelsen i Torshälla, som äfven lämnar närmare upplysningar.

Torshälla i aug. 1907.

För Epidemisjukhusstyrelsen: Albin Edsberg.

Distriktssjuksköterskeplats

finnes ledig 1 okt. i Elfsborgs län med station i Borås. Lön 600 kronor.

Ansökan med betyg insändes till

Doktor Möller, Borås.

Epidemisjuksköterska.

Overskötersketjänsten vid Jönköpings Epidemisjukhus ledig. Lön 450 kr. och allt fritt. Sökes med insändande af präst- och utbildningsbetyg hos stadsläkare doktor O. Lundborg, adr. Jönköping.

FÖR en medelålders jungfru, renlig och fullt pålitlig, kunnig i matlagning, sömnad och i alla inom ett hem förekommande göromål finnes plats som ensamjungfru hos svensk fru med ett 3 års gammalt barn i Berlin i början af okt. Bästa rek. fordras. Svar med löneanspråk och öfriga upplysn. till »A. B. C.», Helsingborg p. r.

BARNFRÖKEN. EN snäll, pålitlig, barnkär flicka, kunnig i sömnad samt med ordningssinne, önskas för två barn i en ålder, resp. 2 och 3/4 år, till instundande 24 april. Särskild vikt lägges vid att den sökande är fullkomligt frisk. Svar jämte betyg, löneanspråk och fotografi sändes under adr. »E. H.», Örebro p. r.

Stadsjuksköterskebefattningen i Marstrand är ledig 1 okt. Lön 600 kr. och bostad. Ansökningar insändas till stadsläkaren före 20 sept. Hälsovårdsnämnden.

BARNFRÖKEN, villig och barnkär får god plats om svar sändes till »A. O.», Eslöv p. r.

KAMMARJUNGFRU. Ej för ung, bättre flicka, pålitlig och arbetsam, kunnig i all slags sömnad, van vid ordning, servering och fin städning får god plats häst nu genast eller i okt. om porträtt och underrättelse snarast sändes till Grefvinnan K., Gnesta.

LÄRARINNA, kompetent att läsa fjärde klass kurs med tvänne flickor, jämte undervisning i musik, erhåller genast plats hos M. Johansson, Hesselholm.

EN ordentlig och stadig barnsköterska omkring 25 år gammal erhåller god plats å större gård i Halland. Svar märkt »25 år», tidn. Hallands exp., Halmstad f. v. b.

EN bildad allvarlig flicka, frisk och pålitlig, erhåller plats i höst att med fruns tillhjälp sköta små barn. Likaledes en frisk, allvarlig och pålitlig hushållsfröken. Svar snarast med ref. och och fotografi till »Prästgården», Esp-hult, Skåne.

HUSJUNGFRU. För en ordentlig, snäll, flicka finnes god plats, som hushållsfröken i liten fam. i Göteborg. Den sökande bör vara ärlig, gladlynt och renlig samt villig åtaga sig alla en hushållsfrös åligganden. För den som är barnkär och kunnig i sömnad lämnas företräde. Barnjungfru och kokerska finnes. Svar med rek. o. porträtt insändes före d. 25:te sept. till »God plats», Postkontoret Viktoriagatan, Göteborg.

PLATS finnes som hjälp och sällskap i liten familj för ung, bildad flicka. Sökanden bör vara kunnig i matlagning. Tillträde 1 okt., eller 1 nov. Svar till »H. D.», Eng. Tidn.-kontor, Engelholm.

Värdinna.

Hos medelålders bättre man är plats ledig att förestå hemmet för yngre dam af god familj. Den sökande bör helst vara musikalisk. Jungfru finnes för kokets göromål. Svar med uppgift om ålder samt foto. till »S. B. 1907», Iduns exp.

LÄRARINNA önskas att undervisa en åtta års gammal gosse. Dessutom fordras att hjälpa till med hvarjehanda arbeten inom ett landthushåll. Sömnad önskvärd. Svar med rek., foto. och löneanspråk till »Hallands, Lis station.

HUSHALLERSKA fullt komp. att på egen hand sköta två pers. hushåll, där husmoder finnes, erhåller mot hög lön och eget rum för förmånlig plats 24 okt. vid bruk i Västergötland. Svar med ref. och löneanspråk till »Evol», Iduns exp.

HUSHALLERSKA ej under 25 år med goda rek. kan få plats på större gård på landet den 24 okt. om svar med fotografi snarast möjligt insändes under adr. »Ordentligt hem», Eldsberga p. r.

ANSPRÄKSLÖS bättre flicka, frisk, snäll, något kunnig i sömnad får plats i liten familj som sällskap och hjälp att sköta en 1 års gosse. Svar med lönepret. till »Barnkär», Köping p. r.

ANSPRÄKSLÖS, duglig flicka som genomgått 8-klagst läroverk, kompetent att undervisa och sköta två flickor i ålder af 6-8 år, erbjudes plats i officersfamilj i Stockholm inst. 1 okt. Bör vara villig biträda något i hush., om så påtördras. Porträtt, jämte löneanspråk till fru Ragnhild Sellén, adr. Stockholms sim- och badinrättning.

I prästfamilj kan enklare bättre flicka, som vill åtaga sig innejungfrus sysslor, men räknas som familjemed. få plats. Svar till »Barnkär», Borås p. r.

PÅ mindre egendom i närheten af stad hos barnlös änking erhåller bildad, duglig, anspråkslös flicka eller änka (ett barn kan få medtagas) plats att förestå hushållet nu eller 24 okt. Den som ej är van vid landthushåll torde icke göra sig besvär. Löneanspråk, betyg och foto. sändes till »Max», Uppsala p. r.

VÄRDINNEPLATS. För bildad stadgd flicka eller barnlös änka (hållt kristligt sinnad) som kan förestå ett landthushåll, där husfru saknas, samt undervisa flickor i vanliga skolämnen och musik, finnes plats ledig omkring 1 okt. Svar med foto. och löneanspråk sändes till »A. J.», Nöbbeled, Aneby.

EN enkel, anspråkslös barnfröken eller sköterska erhåller god plats, att vara modern behjälplig vid skötseln af fyra barn i åldern 7, 4 och 3 år samt ett spädat. Sökanden bör förut hafva skött barn, samt vara något van vid sömnad. Två jungfrur finnes. Svar till fru Rosenberg, Malmö p. r.

EN snäll och pålitlig flicka, kunnig i enklare sömnad, som är villig jämte husmodern sköta 3 barn om 6, 5, 1 år plats genast. Familjen boende på vacker plats invid Borås. Ref. löneanspråk och foto. sändes und. adr. »A. I. B. B.», Borås p. r.

Tvättförestånderska.

kunnig i maskintvätt och glansstrykning, erhåller plats å Vexjö lasarett den 1:sta nov. 1907. Lön 250 kr. och allt fritt. Ansökan, rekommendationer och frejdebetyg insändas före den 1:sta oktober till lasarettsdirektionen.

I GODT hem i närh. af Sthlm, fin bekväm villa, få tvänne bildade hushållsv. fl. plats 1:ste okt. Goda lönevillkor, medlem af fam., egna rum, Nya Inack.-B., Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

Bildad sympatisk flicka,

väl hemmastadd i husliga göromål och skötseln af ett hems ekonomi sökes som värdinna till yngre ogift disponent. Rek., fotografi och uppgift å ålder m. m. sändes till »Ordnadt hem» under adress S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm.

En snäll, anspråkslös flicka,

verkligt barnkär, ordentlig, arbetsam o. pålitlig, kunnig o. villig att hjälpa till med sömnad, enklare handarbeten o. alla husliga sysslor, erh. plats i enkelt hem på landet. Betyg, fotografi o. löneanspråk torde sändas till »A. L.», Segerstad.

PÅ herrgård vid bruk i Värmland (Karlskoga), finnes plats ledig för en ordentlig och kunnig kokerska, att tillträdas häst i medio af okt. Svar torde sändas till disp. R. Sohlman, Bofors.

EN äldre tjänarinna som länge haft plats som ensam, får god sådan hos äldre ensam fruntimmer nu inst. 24 okt. Betygsafskrift och löneanspråk insändes till »Allvarlig», Iduns exp.

Ensamjungfru,

fortfärdig, ordentlig och kunnig i enklare matlagning, erhåller genast plats. Lön 200 kr. Kommandörkapten Gulda, Karlskrona.

EN snäll och fullt pålitlig flicka, som vill sköta en liten frisk två års flicka samt deltaga i husliga sysslor, kan få god plats i Göteborg den 24:de nästkommande oktober. Betyg samt foto. torde sändas till fru Gyllenhammar, Engelbrektsgratan 26, Göteborg.

Husmoder erhåller plats vid större, vackert belägen fattiggård i Värmland. Svar till O. Waldén, Fogdhyttan.

Husföreståndarinnan.

Bildad och om möjligt något musik. ung dam, med jämnt och glatt lynne, verkligt skicklig i såväl finare som enklare matl. och bakn. samt i allt, som hör till ett väl ordnat hems skötsel, erhåller plats hos äldre, ogift, respektabel godsägare på naturskön egendom i södra Sverige, för att häst på egen hand eller annars under åldrig moders ledning förestå och sköta hemmet samt sprida glädje och trefnad omkring sig. Betygsafskrifter, fotografi och ref. samt uppgift å ålder och löneanspråk sändes genast till »Godsägare», Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

BARNFRÖKEN, med vänligt och godt sätt mot barn erhåller plats från 1 november. Företräde lämnas den som genomgått Kindergarten eller eljest är något kunnig i sömjad samt äger förmåga att sysselsätta barnen. Svar till Friherrinnan af Ugglas, Kungsholmsgatan 14, Stockholm.

Till London

För två bättre flickor finnes plats att sköta hushållet för en ensam dam. Den ena bör vara kunnig i matlagning, den andra i hushållsarbete och sömnad. Båra kunna tala endera något engelska, tyska eller franska. Skriftliga svar jämte betygsafskrifter torde sändas i bref märkt »Till London», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

BARNFRÖKEN event. sköterska, barnkär, vänlig och glad, kunnig i sömnad erhåller förmånlig plats i familj i Stockholm för 3 gossar, barnjungfru finnes. Svar märkt »N. E. K.», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

EN bildad flicka, van vid kontorsgöromål, häst kunnig i maskinskrifning, erhåller nu genast plats å bruk vid järnvägsstation. Svar märkt »Plink», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

UNG man af god familj, intresserad, frisk och skolbildad antages som betalande landbruksselev i godt hem å egendom om 200 tid. i mellersta Sverige. Ref. gifvas och fordras. Svar till »Familjemedlem», Västerås p. r.

EN bildad flicka, som genomgått elementarskola för flickor, och kurs i hushållsskola eller eljest har vana vid finare matlagning samt dessutom är van vid linnesömnad och annan maskinsömnad, erhåller till hösten plats som husmoders biträde i officersfamilj på landet. Svar med lönepretentioner och om möjligt fotografi till »Huslig flicka», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

BILDAD flicka af god familj önskas att mot fritt vivre vara husmodern behjälplig vid tillsynen af tvänne flickor i ålder 12 och 6 år samt vid inomhus förefallande göromål, i liten familj å Djursholm. Svar till »Oktober 1907», Djursholm p. r., eller per allm. tel. Djursholm 248.

Värdinna.

Praktisk, verkligt huslig och i alla husl. göromål fullkomligt hemmastadd, bildad och behaglig (sätt o. yttre) dam, med god hälsa, jämt och godt lynne och häst något musikalisk, erhåller angenäm framtidspats hos respektabel, välutredd 40-årig änkan med 12-årig dotter, boende inom större stationssamhälle i södra Sverige. Endast den, som verkligen besitter dessa egenskaper, begäde ingifva svar med foto. till »Köpmann», Sv. Dagbl. exp., Stockholm.

BILDAD, allvarlig sjuksköterska med jämnt och godt lynne, kunnig i matlagning, erhåller anställning såsom sällskap och husföreståndarinnan hos medelålders ungherre, som i öfrigt frisk, lider af sömnlöshet. Svar med uppgift om ålder, löneanspråk, ref. etc. före 26 sept. till »K. L. M. N.», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN frisk, snäll och kunnig hushållsfröken, häst från landet, van att passa upp vid bordet samt kunnig i sömnad, får god plats i Stockholm från 1 nov. Svar till »Oden», Iduns exp., Stockholm.

PRAKTISERAD, bildad, ej för ung, hushållsfröken, fullt kunnig, därtill snäll, ordentlig och villig, får plats i tre personers familj den 24 okt. Svar jämte originalbetyg och foto. till »Godlynt», Sollefteå p. r.

Verkligt barnkär

bildad flicka, frisk och pålitlig, som vill åtaga sig vården af två flickor om 5 och 2 1/2 år får plats 1 okt. i landtbrukarfamilj nära Stockholm. Svar till »M. E.», Stäket.

Husföreståndarinnan

sökes till herrgård i Skåne under den tid husets fru vistas utomlands för sängstudier. Sökande bör äfven kunna biträda med läs- o. skrifgörom, samt vara musikalisk. Kokerska och hushållsfröken finnes men inga barn. Svar helst med fotografi sändas till »Bernina», Höganäs (Skåne) p. r.

För tvänne systrar

eller goda vänner finnes goda platser som kokerska och hushållsfröken i finare Göteborgsfamilj från 24 nästa okt. Svar med bifogade rek. och öfriga upplysningar torde sändas till »Husmoder», Släp (Säröbanan) p. r.

LÄRARINNA med undervisningsvana önskas att undervisa 12 års flicka från landet i vanliga skolämnen samt tyska språket 2 1/2 timme hvarannan dag i Stockholm. Svar med prispupgift per månad till »B.», Valsjö (Stockholms län).

SNÄLL, bildad flicka från ett godt hem erhåller genast plats i liten uttjänstemannafam. på landet för att hjälpa frun med skötseln af ett barn samt för öfrigt deltaga i förefallande göromål. Den som är intresserad af hönskötsel har företräde. Jungfru finnes. Lön erhålles. Svar med foto. till »Medlem af familjen», Iduns exp.

EN kokerska erhåller god plats på mindre sjukhus (högst 30 patienter), köksa finnes, lön 300 kr., allt fritt, 3/4 t. resa från Sthlm. Svar till »System», Iduns exp.

PLATSSÖKANDE

UNG, bildad, musikalisk flicka önskar mot fritt vivre plats i familj att hjälpa till med i hemmet förekommande göromål. Önskar blifva ansedd som medlem af familjen. Svar till »G. W. 18 år», Iduns exp.

FLICKA på 29 år af god familj med godt sätt, önskar plats som sällskap och lektris hos fin äldre dam. Svar emotes märkt »29 år E. A.», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

UNG flicka, som genomgått åttaklassigt läroverk, önskar plats såsom hjälp och sällskap i bättre familj. På lön fästes mindre afseende än på vänligt bemötande. Svar till »Vänersvik», Västra Skedevi.

Fruar, sen hit!

Ung flicka skicklig i handarbeten önskar plats som hjälp och sällskap i fin familj. Svar till »Genast», Bergqvare p. r.

ANSPRÄKSLÖS frisk och stark 17 års flicka önskar plats i aktad familj att vara husmoder behjälplig med husliga sysslor samt hafva tillsyn af barn. Svar t. »Familjemedlem», Kramfors p. r.

UNG, bildad flicka, önskar i slutet af september plats i familj, att vara husmoder till hjälp och att efterse några barn. Ingen lön önskas, blott att anses som familjemedlem. Svar till »M. D.», Uppsala p. r.

BÄTTRE anspråkslös flicka önskar plats i god familj, som husmoderns hjälp. Van vid alla husliga göromål. Gladlynt och barnkär. Goda rek. finnes. Svar till »23 år», Hellberga p. r.

TVÅ unga flickor önska mot någon lön plats i familj på landet, där ungdom finnes, för att hjälpa till i hushållet. Svar till »19 och 21 år», Iduns exp. f. v. b.

HUSFÖRESTÅNDARINNA. Medelålders bildad vänlig flicka, som med sparsamhet och omtanke kan sköta ett hus, önskar plats i aktadt hem där husmoder saknas. Svar märkt »Huslig 07», Sydsv. Dagbl., Lund.

BÄTTRE flicka önskar plats såsom hjälp och sällskap åt god husmoder i Stockholm. Någon lön önskvärd. Skicklig i matlagning. Svar till »Godt sätt», Sundsvall p. r.

MOT fritt vivre önskar bildad flicka plats i godt och angenämt hem som lektris, sällskap och hjälp med lättare husliga göromål. Häst i Göteborg eller dess närhet. Svar till »1907», Årstad (Halland).

HUSFÖRESTÅNDARINNA önskar plats, nu eller 24 okt. i bättre ungarbarn eller ånkings hem, i stad eller på landet. Är fullt kunnig i matlagning samt i att med ordning och sparsamhet förestå ett bättre hem. Äger månärzig praktisk erfarenhet samt kan förete goda betyg från en 4 och en 6 1/2 års plats. Svar till »God plats», Sv. Telegrambyrå, Malmö.

UNG bättre anspråkslös huslig flicka som genomgått hushållsskola önskar plats i fam. Svar till »Familjemedlem», Sv. Telegrambyrå, Örebro.

BILDAD flicka som genomgått hushålls-, sv- och väfskolor och sedan praktiserat samt van vid alla i ett hem förekommande sysslor, önskar plats öfver hösten i familj på landet eller mindre stad, häst där barn finnes. Svar till »22-åring», Sunne p. r.

UNG flicka, van vid husliga göromål, önskar plats i Stockholm i bättre familj att gå frun tillhanda. Liten lön önskas. Svar till »Familjemedlem», Juvelerareaffären, Västerlångg. 45, Stockholm.

Bildad, musikalisk flicka

önskar plats i fam. Goda rek. Svar till »Huslig», Sätla p. r.

FÖRLOFVAD flicka önskar under några månader mot fritt vivre plats i familj (häst i prästgård) för att deltaga i alla husliga göromål. Svar till »T. O.», Boden p. r.

UNGT fruntimmer af god familj önskar plats som hushållerska i familj på landet. Kunnig i matlagning och bakning. Svar till »Gerda», postkontoret Riddargat., Sthlm p. r.

UNG bildad flicka önskar plats att gå frun tillhanda samt räknas till familjen. Någon lön önskas. Svar till »Maja 18 år», Iduns exp.

19 ÅRS flicka, som idkat studier vid Musikiska Akademien i Sthlm, önskar plats i bättre fam. på landet för att undervisa barn i musik och finare handarb. samt för att få deltaga i husliga göromål. Svar med första »19 år», Åskersund p. r.

EXAM. småskolelärarinna önskar under hösten plats att undervisa i vanliga skolämnen, målning och handarbete. Svar till »Familjemedlem 07», Skönarbo p. r.

PLATS som sällskap och hjälp åt äldre ensam dam eller liten familj önskas nu i okt. af en medelålders dam af god familj. Svar till »H. A.», Näshult p. r.

PLATS mot fritt vivre önskas af bildad, välräk., medelålders flicka, som hjälp, lektris och sällskap i äldre fam. eller hos ensam dam. Har förut innehaft dylika platser. Svar till »Anspråkslös», Västra esplanaden 6, Västerås.

LÄRARINNA, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik, söker plats. Svar till »Framsteg», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

GUVERNANT, skicklig och van att underv. i vanl. skoläm., språk och musik, söker plats. Svar t. »X.», St. Bjurum.

FLICKA med 3-årig praktik på sjukhus önskar sköta sjuk herre eller fru. Svar emotes tacksamt »Maria», Tidningsk. Hornsgatan 54.

EN 23-årig norsk dam af ämbetsmannaståndet, utexam. sjuksköterska, musikalisk med tyska och engelska språkkunskaper, önskar plats i stilla hem som sällskapsdam. Villig åtaga sig barnavård. Svar mottages tacksamt under adress »Overlærer H.», Hovind, Tvedestrand, Norge.

PÅ landet där ungdom finnes, önskar praktisk officersdotter, att mot fritt vivre lära landthushåll och biträda i hemmet. Utfölighet svar till »Hem 1907», Stockholm n:r 5 p. r.

EN ung, förfölvad, undervisningsvan småskolelärarinna önskar plats i bättre familj i Södermanland för att deltaga i matlagning samt undervisa nybörjare. Någon lön önskvärd. Svar till »N.», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

KVINNL. sjukgymnast önskar plats i familj eller institut för att meddela massage, friskgymnastik och sjukgymnastik. Svar till »Sjukgymnast», Halmstad p. r.

UNG, musikal. flicka önskar i nov. plats i god fam., häst norrut, för att undervisa i musik och om så önskas hjälpa mindre barn med läxläsning. Villig deltaga i husliga sysslor. Lön önskas. Svar till »Familjemedlem 1888», Iduns exp.

VÄRDINNEPLATS i aktadt hem, där husmoder saknas, önskas af bildad, ung dam, fullt hemmastadd med allt hvad till ett hems skötande hör. Svar till »Hösten 1907», Linköping p. r.

ANSPRÄKSLÖS, bättre flicka önskar plats som njälv vid sjukvård, något van. Svar emotes tacksamt till »Sjukvård 107», Djursholm p. r.

BÄTTRE, musikalisk flicka önskar plats i fam., häst på landet. Är van deltaga i alla i ett hem förekommande göromål samt kunnig i enklare sömnad. Svar till »22 år», Stenungsund p. r.

EN 18-års flicka önskar plats i god fam., häst på landet, där hon får del i husl. görom., eller kontorsplats. Sök. har genom. 6 kl. elem.-lärov. samt handelsskola. Svar till »18 år», Annonb. O. Larmg. 1, Göteborg.

Österrikiska,

särdeles musikalisk, fullt hemma i tyska, franska, engelska, danska samt något italienska önskar komma som sällskap eller »au pair» i godt bildadt hem, där hon fullkomligt anses som medlem. Vid. gen. Th. Tjåders Byrå A. B., 12 Brunkebergstorg.

Inackordering.

I bildad familj på landet är plats ledig genast för en bättre flicka att lära hushåll samt hvad som förekommer i ett hem. Pris 40 kr. pr månad. Svar till »Hushållselev», Ystads Annonbyrå, Ystad.

SÅSOM kamrat till egen dotter under konfirmationsundervisningen i vinter önskas en flicka. Någon inackorderingsafgift vore önskelig. Svar till »Lärares», Östanå.

Paris.

Herre eller dam erhåller inack. i aktad familj. Ref.: Frau Dir. Hess, Hohenlohestr. 4, Erfurt.